

ŁODZIANIN

ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Redakcja i Administracja: Łódź—Al. Kościuszki Nr. 29 tel. 100-99
Redaktor przyjmuje od godz. 17—19 Rekopisów nie zwraca się. Administracja
czynna od godz. 9 do 18 i od 19 do 19. Konto w Banku Spółem, oddział w Łodzi 49
Wydawca, Łódźki O.K.R. P.P.S. Redaktor odpowiedzialny: Wincenty STAWIŃSKI

Rok XXI — № 173 174
Piątek 24 Czerwca 1938 r.
Cena numeru 10 gr.

Warunki prenumeraty: w Łodzi z odnośnikiem do domu zł. 2.50 miesięcznie, na prowincji zł. 3. za zmianę adresu gr. 50 Cena ogłoszeń: Za wiersz 1 milimetrowy przez jedną szpaltę (na stronie 6 szpalt, w tekście gr. 50 zwykajne gr. 40. Nekrologi do 100 mm. gr. 20, powyżej 100 mm gr. 30. Drobne za wyraz gr. 15 Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Mobilizacja gospodarcza w Japonii Zapory na Jang Tse zamykają Japończykom drogę do Hankou

Komunikat sztabu chińskiego donosi, że w południowo-zachodniej części prow. Anhwei Chińczycy prowadzą skuteczne ataki na pozycje japońskie, dążąc do wyparcia Japończyków w kierunku Ankingu. Samoloty japońskie usilnie bombardują zapory na rzecze Jang-Tse, zbudowane przez Chińczyków w rejonie m. Matang. Jednak Japończykom dotychczas nie udało się otworzyć drogi na Jang-Tse dla swych okrętów, usiłujących sforsować przejście do Hankau. Dowództwo chińskie jest zdania, że Hankau nie zagraża w ogóle niebezpieczeństwem.

Prasa chińska donosi, że aktywność oddziałów chińskich, działających na tyłach wojsk japońskich stale wzrasta. Znaczące sukcesy osiągnęli Chińczycy na linii Szanghaj - Hanczau. Dowódca garnizonu japońskiego w tym mieście zwrócił się do sztabu z prośbą o nadesłanie posiłków. Na koleji Szanghaj - Hanczau trwają walki koło Tsiasinu i Tsiaszi. Ożywiony ruch partyzancki daje się zaobserwować w okolicach Nankinu, zwłaszcza w Tsinpu i Junhe, gdzie doszło do poważniejszych walk.

Na nadzwyczajnym posiedzeniu gabinetu japońskiego uchwalono

wprowadzić w życie program powszechnej mobilizacji ekonomicznej kraju. Wybrane zarządzenia zmierzają do oszczędzania wszelkich zasobów państwa oraz ograniczenia spożycia surowców i metali.

Londyn ma finansować zakupy dla faszystowskich Włoch?

„Daily Express” podaje wiadomość, że Włochy uzyskały w Londynie znaczne kredyty na zakup pszenicy kanadyjskiej, mianowicie rząd włoski prowadził ma z kołami city wstępne rokowania na temat finansowania przez Londyn zakupów 35 mln. buszli pszenicy, potrzebnych Włochom z po-

wodu złego stanu urodzajów. Udzielenie kredytów mogło by nastąpić oczywiście dopiero wówczas, gdy porozumienie włosko-brytyjskie w całości będzie wprowadzone w życie. W związku z tym „Daily Express” przewiduje dalsze ustępstwa włoskie w zakresie politycznym.

Walka o warsztat pracy Groźba strajku górników w całym Zagłębiu Dąbrowskim

W środę, na kopalni „Victoria” w Golonogu (Zagłębie Dąbrowskie) wybuchł strajk całej załogi. Robotnicy okupują podziemia i powierzchnię kopalni.

Podłożem strajku jest projekt u nieruchomości kopalni z powodu „wyczerpania się pokładów”. Jakże są kulisy tych zamysłów pisaliśmy już szerzej w dniu 22 b. m. w artykule tow. Bielnika. Robotnikom nie pozostało nic innego, jak chwycić się ostatniego środka, t. j. strajku okupacyjnego w obronie swego warsztatu pracy, którego zamknięcie równałoby się skazaniu na nędzę i poniewierkę 400 rodzin robotniczych i pracowniczych.

Po otrzymaniu zawiadomienia o wybuchu strajku zwrócił się o pomoc do dyrektora Tow. Stańczyk do dyrektora Dep. Górnictwo-Hutniczego, p. Dażwańskiego, przedstawiając mu sytuację. Tow. Stańczyk zwrócił uwagę, że robotnikom przyrzeczono odszkodowanie w razie zlikwidowania kopalni, jednak Konwencja Węglowa tej sprawy dotychczas nie załatwiła i robotnicy — w obawie, że skończy się możliwość dalszej pracy w kopalni, zostaną zwolnieni bez odszkodowania — porzucili pracę i okopowali kopalnię.

Ten konflikt może się stać przyczyną ogólnego konfliktu w Zagłębiu Dąbrowskim i dlatego Min. Przemysłu i Handlu musi wywrzeć nacisk na Konwencję w kierunku: albo przydziału dalszego węgla z nadania kopalni „Flora”, aby kopalnia „Victoria” mogła nadal pracować, albo wypłacenia odszkodowania robotnikom, którzy stracą pracę.

W ten sam sposób przedstawił tow. Stańczyk sprawę dyrektorowi Dep politycznego w Min. Spraw Wewnętrznych, p. Zyborskiemu. Tak dyr. Dażwański, jak i dyr. Zyborski, przyrzekli zająć się tą sprawą, proponując jednak, aby robotnicy przerwali strajk do chwili, dopóki sprawa konfliktu nie zostanie ostatecznie z Konwencją Węglową załatwiona. Tow. Stańczyk oświadczył, że w sprawie przerwania strajku nie może w tej chwili dać żadnej odpowiedzi, bowiem musi się zapoznać z sytuacją na miejscu.

Piorunujące zwycięstwo Louisa nad Schmellingiem Milion dolarów za dwie minuty walki

Triumf „nieczystej” rasy murzyńskiej nad „czystą” rasą niemiecką

Mecz bokserski o mistrzostwo świata wszystkich kategorii sprawił zawód dziesiątkom tysięcy widzów, zgromadzonych na stadionie, gdyż

ZAKOŃCZYŁ SIĘ JUŻ W PIERWSZEJ RUNDZIE.

Czarny bokser Joe Louis z chwilą rozpoczęcia walki natychmiast wicznie niesłychanie potężnymi ciosami na swego przeciwnika, hitlerowskiego pretendenta do tytu-

łu mistrza świata, Maxa Schmellinga. Cała walka, na którą pa-

trzyło 30 TYSIĘCY LUDZI, trwała zaledwie 2 MINUTY I 4 SEKUNDY.

W tym krótkim czasie MURZYN TRZYKROTNIENIE POSELAŁ NA DESKI NIEMCA.

Za trzecim razem Schmeling już nie był w stanie walczyć dalej. Sędzia Donovan powstrzymał dalszą walkę, a manager Schmellinga, rzucił ręcznik na znak poddania się. Od pierwszej sekundy Joe Louis rozpoczął walkę w szalonym tempie i od razu pierwsze uderzenie pięści w twarz Schmellinga zmusiło Niemca

DO OPARCIA SIĘ O SZNURY RINGU.

Razy pięści Murzyna były tak błyskawicznie szybkie, że Niemiec po otrzymaniu pierwszego ciosu, gdy jeszcze nie zdolał zorientować się w potęgę ciosu, otrzymał drugie uderzenie, które powaliło go na deski. Wyliczony do sześciu, Schmeling podniósł się, jednak NIE BYŁ JUŻ ZDOLNY DO WALKI.

Gdy po raz drugi Schmeling padł, Max Machon, asystujący Schmelingowi, rzucił ręcznik na znak kapitulacji. Wśród niebywałego entuzjazmu i oklasków 80 tys. widzów, wśród których znajdowali się m. in. obaj synowie prezydenta Roosevelta,

ogłoszono Joe Louisa MISTRZEM ŚWIATA WSZYSTKICH KATEGORI.

Wpływy za bilety wstępu na ten mecz wyniosły okragło MILION DOLARÓW.

Należy zauważyć, że był to najkrótszy mecz w wadze ciężkiej, zakończony nokautem, w dotychczasowych mistrzostwach świata.

W Niemczech kawiarnie były czynne przez całą noc, aby umożliwić wysłuchanie transmisji meczu. Wiadomość o klęsce Schmellinga wywołała PRZYGNĘBIAJĄCE WRAZENIE.

On zwycięstwo Louisa w dzielnicach murzyńskich miast amerykańskich zapanaowała NIEBYWAŁA RADOŚĆ.

Na ulicach tłumy murzynów szalały. Dzikim okrzykiem nie było końca.

KOROWODY TANCZĄCYCH MURZYNÓW ZATAMOWAŁY WSZELKI RUCH NA ULICACH.

W Cleveland święto zwycięstwa zamieniło się w ogólną bijatykę w której

KILKASET OSÓB ODNIOSŁO RANY.

Silne oddziały policji rozpedziły tłumy bombami łzawymi.

W Chicago poprzewracano słupki, podtrzymujące sieć tramwajową, wybijano z radości szyby w wagonach, oknach domów i t. d.

Premier Negrin wierzy w zwycięstwo

Premier Rządu Republiki hiszpańskiej tow. Negrin wygłosił przed kilku dniami mowę przez radio w Madrycie.

„Rząd hiszpański — oświadczył Negrin — ma obowiązek wyrażenia wiary w zwycięstwo i do przypomnienia wszystkim obowiązku wytrwania w walce aż do zwycięskiego końca.

ARMIA HISZPAŃSKA, zapewniłam was — mówił premier — BĘDZIE MOGŁA LICZYĆ NA WSZYSTKĄ BRON I DOSTAWY NIEZBĘDNE DLA UZYSKANIA ZWYCIĘSTWA.

Od pierwszej chwili mówiłem, że wojna będzie długa i ciężka i że zwycięstwo będzie zależało od nas samych, ale że ono jest war-

wszelkiej ofiary. Kilka miesięcy temu odczuwalimy wielki brak sprzętu wojennego, a to dzięki polityce „nieinterwencji”.

Gdy Teruel padł, oświadczyłem robotnikom i całej ludności, że jeżeli wszyscy będą pracowali z entuzjazmem, to będą mogli liczyć na materiał wojenny, potrzebny Hiszpanii.

Tego dokonaliśmy. Mamy fabryki, produkujące artylerię, tanki i samoloty.

Naprzekór przeszkodom ze strony wroga i pomimo obojętności narodów demokratycznych, armia nasza otrzymała narzędzia wojenne.

Obecnie nawet dostawy materiału wojennego i broni szybko wra-

Sensacyjne oświadczenie ameryk. min. wojny Ameryka chce pokoju ale nie za wszelką cenę

W czasie uroczystego rozdania dyplomów wychowankom szkoły wojskowej zastępcą sekretarza departamentu wojny, Louis Johnson, oświadczył w przemówieniu, że

Amerykanie nie chcą wojny, lecz nie zgodzą się bynajmniej na utrzymanie pokoju „za wszelką cenę”.

Lot nocny zakończony katastrofą

Samolot wojskowy uległ katastrofie w czasie lotu nocnego pod Beaumont la Ronce pod Tours we Francji. Załoga samolotu, składająca się z 7 osób, zginęła. Wśród

znajdujących się na pokładzie, było 5 oficerów sztabu ministerium lotnictwa, podoficer radiotelegrafista i podoficer mechaniczny.

Groteskowe pomysły Traktory przyczyną nędzy rolników?!

Do biur utworzonej przez prez. Roosevelta „Farm Security Administration” wpływają nieustannie tysiące listów od farmerów, nadsyłających swe poglądy na sytuację rolników w Stanach Zjednoczonych i zawierające najrozmaitsze, nieraz dziwaczne, sposoby naprawy koniunktury rolnej. M. in. Biuro to otrzymało od jednego

farmera długi memoriał, w którym wzywa on Rząd, aby wykupił i zniszczył wszystkie traktory, a w ich miejsce zaopatrył farmerów w konie. Środek ten — zdaniem projektodawcy — dałby zatrudnienie licznym bezrobotnym, a oprócz tego wzmógłby zarówno produkcję koni, jak i produkcję pa-

Zgon matki królowej angielskiej wywołał komplikacje dyplomatyczne

Hr. Strathmore, matka królowej Anglii, Elżbiety, zmarła w Londynie.

Zgon matki królowej angielskiej wywołał wymianę poglądów pomiędzy Londynem a Paryżem. Do tychczas nic jeszcze nie zostało ustalone, sądzą jednak, że król

Jerzy, mimo żaloby, przybędzie w każdym razie do Paryża. Nie wiadomo, czy królowa będzie mu towarzyszyć, jest jednak rzeczą oczywistą, że jeżeli przyjedzie, to wszelkie manifestacje o charakterze radosnym zostaną odwołane.

Tragiczny powrót z nocnej zabawy

Wczoraj w nocy na jednej z głównych ulic Bukaresztu, alei Kiseleff, wydarzyła się katastrofa samochodowa. Jadący z nadmierną szybkością samochód, w którym trzy artystki wracały w towarzy-

stwie dwóch młodych ludzi z nocnej zabawy, wpadł na drzewo i rozbił się doszczętnie. Jedną z padłych osób została zabita, a pozostałe odniosły ciężkie rany.

Trąba wodna zniszczyła kilka miejscowości

Biuro meteorologiczne w Portland (Ameryka) otrzymało od szwedzkiego obserwatora w Pilotrock depeszę, donoszącą o zniszczeniu przez trąbę wodną małego miasteczka na zachód od Oregon. Według dal-

szych doniesień, trąba wodna nadszła również miasto Pilotrock, liczące 300 mieszkańców. Ludność zdołała jednak w porę uciec, wskutek czego nie było ofiar. Straty materialne wynoszą 50 tys. dol.

Śmierć na dnie studni

We wsi Olszanica pod Krakowem wydarzył się tragiczny wypadek. Mieszkaniec tej wsi, Tadeusz Korzeniak, wraz z dwoma robotnikami, zszedłszy na dno nowo wykopanej studni dla dokonania ostatecznych prac nad jej wykończeniem, uległ wraz ze swoimi towarzyszami zatruciu gazami zie-

mnymi. Wezwana na pomoc z Krakowa straż pożarna wydobyla ze studni zwłoki 30-letniego Tadeusza Korzeniaka i 50-letniego Wawrzyńca Rataja. Trzeci z zatrutych, Adolf Tadeusz, pozostał jeszcze przy życiu. W stanie nieprzytomnym przewieziono go do szpitala.

Na Dalekim Wschodzie

Japończycy nie chcą rokować o pokój z Czang-Kai-Szekiem

SZANGHAJ (ATE). — W związku z pogłoskami o możliwości nawiązania rokowań pokojowych pomiędzy Japonią a Chinami, urzędowe czynniki japońskie w Szanghaju stwierdzają, że Japonia nie zamierza rokować z marszałkiem Czang - Kai - Szekiem, podtrzymując w tym względzie zajęte poprzednio stanowisko. Rzecznik japoński w Szanghaju oświadczył z naciskiem, że Japonia będzie tak długo prowadziła walkę, dopóki rząd Czang - Kai - Sze nie zostanie obalony. Rząd japoński byłby natomiast gotów nawrócić na pertraktacje z innymi przedstawicielami Chiny, lecz nie z Czang-Kai - Szkiem. Trwały pokój będzie osiągnięty tylko wtedy, pod-

Powódź zahamowała działania wojenne

SZANGHAJ (ATE). — Działania wojenne nie przybrały większych rozmiarów wobec katastrofy powodzi; jednakże według otrzymanych doniesień oddziały japońskie w dolinie Jangtse posunęły się naprzód. Z kół japońskich informują, że oddziały japońskie, które wyszły z Luczau w prowincji Anhwei, kierując się szosą na południe połączyły się w odleg-

ści 35 km. od Anwingu z oddziałami, które posunęły się w kierunku północnym. Doniesienia o rzekomych desantach wojsk japońskich w Chinach południowych, w pobliżu Swatow, zostały zdementowane w sposób kategoryczny przez przedstawicieli japońskich kół wojskowych.

Możliwość wyborów w Anglii przed upływem kadencji

LONDYN (PAT). — Przemawiając na konferencji narodowego stronnictwa liberalnego, sir John Simon wspominał o możliwości wyborów generalnych przed up-

W Czechosłowacji

Obrady nad ustawą językową

PRAGA (PAT). — Komitet polityczny ministrów obradował w środę po południu nad ustawą językową. Tegoż dnia odbyły się też posiedzenia komitetów wykonawczych czeskiego stronnictwa narodowo - socjalistycznego i czeskiego stronnictwa socjal-demokratycznego. Na obu naradach członkowie komitetu politycznego ministrów dr. Franke, narodowy socjalista, i Derer, socjal-demokrata, złożyli sprawozdania z dotychczasowych prac nad statutem narodowościowym i w rozmowach ze

stronnictwem niemiecko - sudeckim. W czwartek prowadzone będą rozmowy informacyjne z Niemcami. Ze strony czeskiej po raz pierwszy poza premierem w rozmowach wezmą udział minister dr. Czer-ny, dr. Derer, dr. Franke i ks. Stránek. Ze strony Niemców wezmą udział posłowie: Kundt, Rosche i Peters oraz dr. Sebekowsky i dr. Schicketanz. Organ stronnictwa sudecko-niemieckiego „Die Zeit” uprzedza, że nie należy oczekiwać żadnych konkretnych rokowań ze względu na to, że rząd czeski jeszcze nie zdołał wyjaśnić swego stanowiska.

„JEDEN NARÓD — JEDNA MŁODZIEŻ”
Niedawno czeskie ministerium Oświaty zakazało młodzieży szkolnej noszenia jakiegokolwiek oznak o charakterze politycznym. Osobliwie stosując się do tego zakazu, niemiecka młodzież sudecka nosi oznaki z napisem „Jeden naród — jedna młodzież”. (ATE).

przy tej okazji stosowany tu jest terror ekonomiczny, bowiem duży odsetek ludności, zamieszkałej na wymienionym terenie chodzi do roboty do Niemiec. Podobno pracodawcy niemieccy postawili kategorię rzytne żądanie robotnikom, oddawania dzieci do szkół niemieckich, grożąc im w przeciwnym razie pozbawieniem ich pracy (ATE).

BIAŁE PONCZOCHY

We wtorek wieczorem na szosie pod Brnem, maszerował oddział 26 studentów niemieckich, kierując się ku miejscu zbiórki, gdzie miała się odbyć uroczystość „Sonnenwende” (odpowiadająca słowiańskiej Kupale). Studenci ubrani byli w białe ponczocho, które stanowią część ubioru narodowego Niemców sudeckich. Strój ten wywołał reakcję ludności czeskiej. Doszło do ostrej utarczki, w wyniku której został zraniony student polittechniki w Brnie, Jan Bezczek, Niemiec. Policja przybyła na miejsce zajścia, przywracając spokój i przeprowadzając aresztowania. (ATE).

„ZŁĄKANY” LOTNIK

Lotnik niemiecki, który wylądował na lotnisku Pilzneckim, został wypuszczony na wolność z poleceniem natychmiastowego startu do Niemiec. Samolot niemiecki eskortowany był do granicy czesko-niemieckiej przez 2 wojskowe maszyny czeskie. (ATE).

Terroryzowanie ludności

Na terenie Śląska, w okolicach Hulczyna (Hlucina), rozpoczęli ostatnio agitatorzy Sudeckiej Partii ożywioną propagandę za zapisywaniem dzieci do szkół niemieckich. Prasa czeska twierdzi, że

Proces o skarb Rządu baskijskiego

Przed sądem w la Rochelle toczy się od kilku dni interesujący proces między bankami i instytucjami finansowymi w Bilbao i Santander a Rządem barcelońskim i przedstawicielem dawnego Rządu baskijskiego. Przedmiotem procesu jest kilkaset skrzyń zawierających walory, akcje, kosztowności i dokumenty, które rząd baskijski przed zajęciem Bilbao przez wojska powstańcze załadował na okręt i przewiózł do la Rochelle.

Banki w Bilbao wystąpiły obecnie o zwrot walorów i dokumentów, które do nich należą, natomiast przedstawiciel Rządu barcelońskiego zgłosił sprzeciw, oświadczając, że sprawa ta w ogóle nie podlega jurysdykcji francuskiej, ponieważ oficjalny rząd republiki hiszpańskiej obłożył te skrzynie sekwestrem. Akt oficjalny Rządu hiszpańskiego, jak twierdzi przedstawiciel tego Rządu, nie może być krytykowany ani kwestionowany przez trybunał francuski. W sprawie tej, która może stanowić o bankructwie banków w Bilbao i Santander, sąd w la Rochelle ma wydać wyrok w ciągu 10 dni. (PAT).

Zakaz wywozu rud z Australii

Mimo kilkakrotnych protestów japońskich, rząd australijski zdecydowany jest utrzymać w mocy zakaz wywozu rud żelaznych. Jedyne ustępstwo, na które Australia zgodziła się, jest zezwolenie wywozu rud żelaznych na zasadzie umów, zawartych przed 19-ym ma-

listem przedstawiciel Rządu barcelońskiego zgłosił sprzeciw, oświadczając, że sprawa ta w ogóle nie podlega jurysdykcji francuskiej, ponieważ oficjalny rząd republiki hiszpańskiej obłożył te skrzynie sekwestrem. Akt oficjalny Rządu hiszpańskiego, jak twierdzi przedstawiciel tego Rządu, nie może być krytykowany ani kwestionowany przez trybunał francuski. W sprawie tej, która może stanowić o bankructwie banków w Bilbao i Santander, sąd w la Rochelle ma wydać wyrok w ciągu 10 dni. (PAT).

Opowieści drutów telegraficznych

KATASTROFA LOTNICZA
W czasie lotu ćwiczebnego, spadły dwa angielskie samoloty wojskowe, należące do bazy lotniczej Singapore. Przyczyna obu katastrof, w których zginęło 6 pilotów, nie została jeszcze ustalona.

SMERTELNA JAZDA
W środę w południe, jadący z wielką szybkością samochód, rozbił się docierając na jednej z ulic Bukaresztu. Kierowca — znany sportsmen Mihalescu, poniósł śmierć na miejscu, a towarzyszące 3 znane artystki teatrów bukaresztyńskich, odniosły poważne rany.

GRÓZNY POŻAR
W położonej w pobliżu Lubliny miejscowości Kie, wybuchł w jednej z fabryk gwałtowny pożar. Wyrządzone szkody wynoszą kilka milionów dolarów. Strąży pożarnej nie udało się zlokalizować ognia, który strawił również kilka sąsiednich budynków.

PLONĄ WSIE I LASY
W ciągu ostatnich paru dni, wydarzyło się w województwie białostockim, kilka większych pożarów. 20 b. m. w nocy we wsi Baranki w powiecie białostockim spłonęły 23 budynki gospodarcze. Straty wynoszą około 40 tysięcy zł.

We wtorek w godzinach południowych, wybuchł pożar we wsi Nowe-Mielesko w powiecie wolkowskim. Spłonęło 68 budynków mieszkalnych i gospodarczych, 58 sztuk inwentarza żywego, pasza, narzędzia rolnicze i t. p. Ogólne straty dochodzą do 100 tysięcy złotych. W czasie pożaru spłonęła dziewczynka w wieku 1 rok i 8 miesięcy. Wiś podpalony pozostawione bez dozoru dzieci, bawiące się ogniem.

Podpisanie umowy lotniczej z Litwą

Dnia 22 czerwca o godz. 16 w gmachu litewskiego ministerium Komunikacji w Kownie, przedstawiciele „Lotu”, pp. mjr. Z. Piątkowski oraz major L. Siefert podpisali umowę między „Lotem” a ministerium Komunikacji, której mocą dotychczasowa linia lotnicza Warszawa — Wilno — Riga — Tallin — Helsinki, została skierowana przez Wilno — Kowno — Rygę.

Przedstawiciele „Lotu”, wśród których znajduje się znany z przelotu przez Atlantyk, major Makowski, odlecieli w środę samolotem do Warszawy. (PAT).

Pożar w muzeum Louvru
Duże poruszenie we wtorek wieczorem wywołał w Paryżu alarm spowodowany przez dym i płomień, jakie ukazały się nad dachem Muzeum Louvru. Okazało się, że robotnicy, którzy pracowali przy naprawie dachów, zapróżnili ogień.

Międzynarodowy festiwal muzyczny
Z okazji odbywającego się w Londynie Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Współczesnej, delegacja polska wysunęła wniosek, aby kolejny 17-ty międzynarodowy festiwal muzyki współczesnej oraz konferencja Międzynarodowego Tow. Muzyki Współczesnej, odbyły się w Warszawie. Wniosek przyjęto.

Przywrócić debity
„SIEGODNIA”
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przywróciło debity pocztowy czasopismu „Siegodnia”, wydawanemu w języku rosyjskim w Rydze.

Teroryści przerwali komunikację na linii Palestyna-Egipt

JEROZOLIMA (PAT). — Teroryści wysadzili most kolejowy na linii międzynarodowej Palestyna — Egipt. Prace nad naprawą mostu potrwać kilka dni, tymczasem zaś komunikacja została całkowicie przerwana.

Piłkarz śląski popełnił samobójstwo ponieważ klub jego przegrał mecz o mistrzostwo

W środę nad ranem w Chropaczowie przy ul. Żwirki i Wigury znaleziono wisielca, zawieszona na kratkach kiosku. W zwłokach rozpoznano bramkarza klubu sportowego „Naprzód” Lipiny, Alfreda Kolendra.

Jak się okazuje, Kolender popełnił samobójstwo, ponieważ klub jego poniósł ostatnio klęskę w Nowej Wsi z „Wawelem” w rozgrywkach o mistrzostwo Ligi Śląskiej.

Kolender twierdził, że klub jego przegrał wyłącznie z jego winy i tak się tym przejął, że powiesił się. Zwłoki tragicznie zmarłego wydano rodzinie.

Na drodze do porozumienia w sprawie długów austriackich
Przybyli do Londynu dla rokowań w sprawie pożyczek austriackich delegat niemiecki dr. Wiehl odbył w środę nieoficjalną rozmowę wstępną z głównym doradcą finansowym Rządu brytyjskiego Leith Rosse. Rozmowa ta miała jakoby przebieg pomyślny i rząd niemiecki gotów ma być uhonorować w praktyce zobowiązania, wynikające z pożyczek austriackich, nie uznając ich w zasadzie.

Bombardowanie Barcelony

O godz. 4.30 osiem samolotów gen. Franco bombardowało Barcelonę. Jest 20 zabitych i 30 rannych. (PAT).

Niemieccy szpiegowie przed sądem

NOWY JORK (PAT). — Czwo- ro z 18 oskarżonych w aferze szpiegowskiej na rzecz Niemiec, a mianowicie Johanna Hoffmanna, Guenter Rumrich, Erich Glaser i Otto Voss stanęło w środę przed sądem związkowym. Do winy nie przyznali się. Sędzia Eibell zarządził tymczasowe zwolnienie ich za kaucją po 25 tys. dolarów do dn. 1 sierpnia 1938 r.

basadorem niemieckim von Dierksenem, a spotkanie ich niewątpliwie związane było ze sprawą powyższych pożyczek. Na ogół przewiduje się, że na oficjalnym posiedzeniu obu delegacji, które odbędzie się w czwartek w brytyjskim ministerium Skarbu, osiągnięte zostanie kompromisowe porozumienie, a konieczność wprowadzenia przez W. Brytanię clearingu w stosunkach płatniczych z Niemcami, czym jako ewentualnością groził kanclerz Skarbu Simon od 1 lipca, zostanie usunięta. (PAT).

Trevisanus skazany na banicję
BERLIN (PAT). Środowy „Reichsanzeiger” przynosi listę osób, którym odebrano obywatelstwo oraz skonfiskowano majątek. Osoby te są przeważnie pochodzenia żydowskiego. W liście liczącej 81 osób, figuruje również nazwisko b. ministra Trevisanusa wraz z najbliższą rodziną.

Proces „niezawisłych” breitończyków

Przed sądem w Rennes rozpoczęła się w środę rozprawa przeciwko 8-miu autonomistom breitońskim, przeważnie studentom, oskarżonym o to, że na murach ratusza dawnej stolicy księstwa breitońskiego St. Briec i na murach domów, przylegających do głównego placu w tym mieście, wymalowali farbą szereg napisów obojętnych pod adresem Rządu francuskiego i republiki francuskiej, a domagających się jednocześnie autonomii a nawet niezawisłości Bretanii. Sam pro-

ces nie ma żadnego poważniejszego charakteru politycznego, ponieważ wyrazicielem breitońskiego ruchu autonomistycznego jest tylko niewielka garstka intelektualistów i studentów, budzi on jednak dość duże zainteresowanie opinii francuskiej, ponieważ kilku oskarżonych odmówiło na rozprawie odpowiedzi w języku francuskim, używając w swoich zeznaniach i odpowiedziach na pytania przewodniczącego sądu tylko języka breitońskiego. (PAT).

WIADOMOŚCI SPORTOWE

BOKS
PRZED CIEKAWYM MECZEM SCHEMELLING — LOUIS.
Przedstawiciel francuskiego pisma „L'Auto” uzyskał wywiad z Loui-sem, w którym bokser amerykański oświadczył:

„Wystarczą mi trzy rundy, jeśli Schmelling przyjmie walkę. Dwanaście — jeśli będę gończył po ringu”.
Kola sportowe Ameryki jednogłośnie uważają, że mecz Schmelling — Louis będzie największym wydarzeniem bokserkim obecnego sezonu.

Jeśli chodzi o typowanie zwycięzcy, zdania nawet fachowców amerykańskich są podzielone. Byli mistrz świata, Dempsey, przewiduje zwycięstwo Schmellinga. Tę samą opinię podtrzymuje stary już dzis (73 lata) w swoim czasie słynny bokser, murzyn Johnson.

Trzej inni, słynni w swoim czasie bokserzy, Jeffries, Sharkey i Baer, wróżą zwycięstwo Louisa.
Przygotowania do meczu przedstawiają się gigantycznie. Na Yankee Stadionie dobudowano nowe trybuny. Łącznie stadion pomieści ok. 90 tys. widzów. 150 kabli połączy ring bokserki z różnymi stacjami.

Obaj bokserzy otrzymają prawdopodobnie bardzo wysokie sumy. Schmelling uzyskać ma 25% dochodu, a Louis, jako obrońca tytułu 42, 5% dochodu, po potrąceniu wszystkich kosztów organizacji meczu.

Zakłady opiewają obecnie 8:5 dla Louisa.
MECZ BOKSERSKI POLSKA — FRANCJA.
przyniósł prawie 5.000 zł. czystego dochodu.

Jak wynika z przeprowadzonych dokładnych obliczeń, mecz bokserki Polska — Francja, rozegrany na stadionie Wojska Polskiego w Warszawie, przyniósł po potrąceniu wszystkich, bardzo zresztą wysokich wydatków, 4.821 zł. 57 gr. czystego dochodu. Z tego Warszawska Okr. Związek Bokserki, organizator zawodów, otrzymał 1.205 zł. 39 gr. a resztę Polski Związek Bokserki.

WARSAWA STARA SIĘ O MECZ BOKSERSKI Z LONDYNEM.
Jak wiadomo, w dn. 2 lipca odbędzie się w Berlinie międzynarodowy mecz bokserki Anglia — Niemcy. Warszawski okręgowy związek bokserki zwrócił się do Anglików z propozycją przyjazdu do Warszawy

z Berlina i rozegranie meczu Warszawa — Londyn.

NIEPRZYJĘTE ZAPROSIENIE MONACHIUM.
Związek bokserki w Monachium zaprosił reprezentację Warszawy do Monachium na pierwszy tydzień października. Monachium proponuje Warszawie rozegranie 3 meczów w przeciągu 4 dni. Warszawa nie zgodziła się na podobną propozycję. WOZB postanowił odpowiedzieć Niemcom, że reprezentacja Warszawy może rozegrać tylko jeden mecz w Monachium i to na wiosnę przyszłego roku.

Co do zakontraktowanego już na 21 sierpnia meczu bokserkiego Warszawa — Monachium, Warszawa zaproponowała przełożenie meczu na 8 grudnia.

TENIS
JĘDRZEJOWSKA WYGRAŁA Z ANGIELKĄ KING
ALE NIE WYKAZAŁA ZBYT DOBREJ FORMY

W dalszych rozgrywkach tenisowych w Wimbledonie, Jędrzejowska rozegrała w środę wobec wypełnionej widowni, mecz z Angielką King. Polka wygrała po długiej walce w stosunku 6:3, 4:6, 6:4 mimo, że King należała do dobrych graczy angielskich. Jędrzejowska powinna była mecz ten wygrać daleko łatwiej, biorąc pod uwagę różnicę klas pomiędzy nią a Angielką, tymczasem Polka wygrała z trudem, popienając przy tym bardzo dużo rażących błędów. Zwłaszcza słabo grała Jędrzejowska w drugim secie. W trzecim Polka, prowadząc 4:0, a następnie 5:1, pozwała swej przeciwniczce zdobyć trzy gemy i dopiero, gdy stan meczu brzmiał 5:4, zdecydowała się na bardziej energiczny finisz, który jej przyniósł zwycięstwo w stosunku 6:4.

Po wtorkowym zwycięstwie nad Stevenson i śródomowym nad King Jędrzejowska pozbyła się obu poważniejszych przeciwniczek w swej grupie i należy przypuszczać, że bez dalszych trudności dojdzie do ćwierćfinału, ale aby wybić się na czoło w rozgrywkach finałowych, Jędrzejowska musi znacznie poprawić swoją formę, która zarówno we wtorek, jak i w środę, pozostawiała wiele do życzenia.

Po wizytach w Sztokholmie i Tallinie

Przegląd prasy

Mglawicowe plany

Z okazji wizyty min. Becka w Sztokholmie z końcem ub. miesiąca oświadczył min. Sander w oficjalnym przemówieniu, że oba państwa, t. j. Polska i Szwecja „choć powinny oczywiście liczyć się z różnicami swej sytuacji geograficznej, historycznej i skutkami stąd wynikającymi”, to uważają, że „utrzymanie niezależnej polityki w stosunku do jakichkolwiek formowań przeciwstawnych bloków, stanowi integralny i istotny wkład w dzieło tej pomocy” (utrzymania pokoju).

W odpowiedzi min. Beck wyraził pewność, że „żaden z naszych obu krajów nie przyczyni się do wytworzenia podziału (na przeciwstawne bloki) tak niebezpiecznego dla pokoju”.

Z okazji wizyty min. Becka w Tallinie w połowie b. m. oświadczył min. Selter, że „Estonia, przeniknięta troską o neutralność”, przyczynia się wraz z Polską do konsolidacji i organizacji pokoju we wschodniej Europie. W odpowiedzi min. Beck złożył zapewnienie, że te „idee dają gwarancje całkowitego wzajemnego zrozumienia”.

Szwecja jest krajem, który podczas wojny światowej zachował neutralność i który jawnie nie wyrażnie dąży w polityce międzynarodowej do neutralności. Nie jest związana sojuszem wojskowym i politycznym i dzięki swemu położeniu geograficznemu ma wszelkie widoki utrzymania swej neutralności.

Odmienne jest położenie państw bałtyckich, Litwy, Łotwy i Estonii, które podczas wojny światowej, podobnie jak Polska, były polem zmagania wojskowych między Niemcami i Rosją. W razie wybuchu wojny europejskiej trudno sobie wyobrazić, żeby państwa położone między Niemcami a Rosją nie stały się teatrem zmagania „przeciwstawnych bloków”. I z tego powodu państwa „porozumienia bałtyckiego” (Litwa, Łotwa i Estonia) nie mogą wejść w grupę skandynawską, do której należy Finlandia.

Jeżeli więc z okazji powyższych wizyt gazety roztaczają wizerunek neutralnego „od Helsingforsu po Bukareszt”, to przypominają one podróżniczne na pustyni, którzy z pragnienia widzą i rozkoszują się uroczymi obrazami lata morgana. Zresztą „twórcy” owych osi i bloków, które można dowolnie przedłużyć aż po Sztokholm, nie zadają sobie nawet trudu, żeby zdumionemu widzowi wytłumaczyć, czy na takiej „osi” można do jakiegokolwiek portu zawinąć i czy taka osi jest czynnym więcej, jak śmiałym pociąganiem pędzą malarskiego na mapie.

W połowie kwietnia oświadczył łotewski spraw zagranicznych, p. Munster, że nie jest wskazane dla słabego łączyć się z silnym w czasie pokoju, bo łatwo można stracić swobodę ruchów. Z okazji zaś wizyt

min. Muntersa w Sztokholmie i Helsingforsie doniósł z początkiem maja korespondent „N. Züricher Zeitung” z Helsingforsu, że Łotwa i Litwa pragną utrzymać się przy swej tradycyjnej i niezależnej polityce, przy czym ożywienie stosunków z neutralną północą wyraża się im odpowiednią przeciwwagą przeciw zbyt daleko idącemu wywieraniu wpływu przez Polskę na politykę bałtycką. W Szwecji i Finlandii nie ma zaś żadnych oznak, że północ poza kulturalnym zbliżeniem wyjdzie z dotychczasowej politycznej rezerwy wobec państw bałtyckich.

Ryński korespondent „Temps” twierdził, że Łotwa i Litwa nie chcą iść po linii polityki min. Becka, uważając, że realizacja stworzenia osi Helsingfors - Bukareszt, kierowanej przez Warszawę, wywołałaby tylko wobec państw bałtyckich animozję Rosji sowieckiej, nie dając im nic w zamian. We wstępnym zaś artykule „Temps” pisał, że Łotwa i Litwa zdają się obawiać dominującego wpływu na politykę bałtycką ze strony Polski, która wskutek paktu polsko - niemieckiego mogłaby ewentualnie faworyzować w pewnej mierze politykę Berlina.

Nie wiemy, czy przypuszczenia francuskiego organu półurzędowego są uzasadnione, choć trudno było zrozumieć, jaki interes mogłaby mieć Polska jako sekundant Berlina na Bałtyku. Ale przytoczone powyżej głosy świadczą, że neutralna oś Helsingfors - Bukareszt uchodzi za parawan, za którym mogłyby się ukrywać inne cele polityczne. Istotne jest jednak, że na innej podstawie opiera się neutralność Szwecji i państw skandynawskich, na innej podstawie szukają swobody ruchów państwa trójporozumienia bałtyckiego, a inną rolę odgrywa Polska w układzie sił Europy.

Współpraca między tymi wszystkimi państwami, zainteresowanymi na Bałtyku, jest **POŻĄDANA I MOŻLIWA** w ograniczonym zakresie, ale neutralność Polski jest fikcją.

Płodność w fabrykowaniu i operowaniu „osiami” wyraziła się w Polsce w projekcie budowania bloku, sięgającego od Bałtyku, przez Morze Czarne, aż po Adriatyk, czyli bloku państw, położonych między Niemcami a Rosją sowiecką.

Projekt przedstawiałby się imponująco, gdyby ci, którzy doradzają, by Polska w porozumieniu z Francją i Anglią wzięła inicjatywę w swe ręce, wyszli z ogólników i wskazali, jakie są realne wnioski tego planu i które państwa byłyby skłonne zaciągnąć konkretne zobowiązania.

Półki nie zejda z obłoków na twarde grunty rzeczywistości, pomyśl sobie ocenę polityczną wartość tych pobożnych życzeń. Wszelka zaś mglawicowość rad politycznych, udzie-

lanych również na łamach niezależnej prasy, wywiera jeden niepożądany skutek: balamuci opinie i odwołują ją od realistycznej oceny ważnych, konkretnych i osiągalnych zadań polskiej polityki zagranicznej.

B. ELMER

PŁYTY GRAMOFONOWYCH
KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH. **OLBRZYMI WYBÓR.**
TYLKO W FIRMIE: „POLSKA PŁYTA” Warszawa, MARSZAŁKOWSKA 104 (wprost Dworca Głównego)

Czego chce Trocki?

„Program akcji” trockistów

Na każdej niemal stronie stalinowskiej prasy w ZSSR czytamy o „wrogach ludu”, o „pogardy godnych trockistach i bucharinowcach”. Można pomyśleć, że „trockiści” w ZSSR mają jakąś potężną organizację! Naturalnie, takiej organizacji (ani wpływu) nie ma. Słowem „trockista” oznacza się w ZSSR wszystkich tych, którzy są w opozycji do Stalina lub którzy **WYDAJĄ SIĘ** p. J. Żelazowowi „podejrzany”.

Ale „trockizm” — jako ideologia — ma pewne, nie zbyt wielkie znaczenie. Po pierwsze posiada szereg grup zagranicą (Francja, Hiszpania, St. Zjednoczone) i pewne wpływy, np. wśród francuskich „piewrystów”. A poza tym na drogę „trockizmu” wchodzi niekiedy „eks-stalinowcy”, czujący, iż „stalinizm” się kończy.

Ideologia „trockizmu” najlepiej jest przedstawiona w książce Trockiego „Zdradzona Rewolucja” (franc.). „Pozytywną” stroną „Ideologii” — to pusta pseudo-rewolucyjna **UTOPIA**, pragnąca powrotu do komunizmu leninowskiej epoki. Natomiast w części krytycznej (wobec ZSSR.) znajdujemy spostrzeżenia nieraz godne uwagi. Jak wiadomo, Trocki uważa, że ZSSR i Komintern są w stanie degeneracji, są w rękach **STALINOWSKIEJ BIUROKRACJI** i że przeżywają okres „**TER-MIDORU**” (kontrewolucji); że w ZSSR nie ma żadnego socjalizmu, bo miary socjalizmu są dwie: 1) zmniejszenie się przymusu państwowego (a w ZSSR przymus rośnie); 2) zmniejszenie się różnic społecznych (a w ZSSR nierówność rośnie). Z tego rozpoznania Trocki wyciąga wniosek o konieczności **NOWEJ REWOLUCJI** w ZSSR...

W ostatnim (66-67) numerze trockistowskiego „Biuletynu Opozycji” (po rosyjsku) znajdujemy ciekawy obszerny elaborat „Agonia kapitalizmu a zadania IV Międzynarodówki” — przedłożony sekcjom trockistowskiej IV „Międzynarodówki” do rozważenia. Jak wiadomo, Trocki tworzy (bez większego powodzenia) tzw. „IV Międzynarodówkę”. Ma ona być nareszcie tą prawdziwą rewolucyjną itd. Ale cóż? Trockiego już „pre-trockizowano”! Na horyzoncie zarysowują się (powiada z bólem elaborat) jacyś jeszcze bardziej „rewolucyjni” „**SEKCJARZE**” (?), którzy nie uznają ani związków zawodowych ani postulatów cząstkowych. Biedny Trocki...

Ale wróćmy do elaboratu. W części ogólnostawowej jest nieciekawy. Atakuje „fronty ludowe”, jako przeszkodę dla rewolucji, piorunuje na stalinowców itd. Ale nie umie odpowiedzieć na pytanie dziś jedno z najważniejszych: co należy czynić dla obrony przed faszystowską inwazją? Trocki jest bezradny. „Ani groza, ani jednego człowieka burżuazyjnym rządom”. A jeśli inwazja faszystowska zaleje całą Europę? (Trocki zostaje w sferze bezradnej utopii).

Ciekawsza (choć w ogólnych zarysach znana) jest analiza ZSSR. Stalinowski reżim — powiada elaborat — zawiera w sobie „okropne sprzeczności”.

MARSZ. SEJMU WALERY SŁAWEK
O wyborze nowego marszałka Sejmu dzienniki piszą bardzo dużo — z różnych punktów widzenia.

Prasa konserwatywna bardzo się cieszy. „Słowo” oddawna lansowało kandydaturę p. Sławka. „Czas” podkreśla, że nowy marszałek będzie 1, przestrzegając ścisłe kwietniowej konstytucji; 2, broń praw Sejmu:

Nowy Marszałek będzie używał całego swego wielkiego autorytetu, by stać na straży godności i niezależności Sejmu. Będzie niewątpliwie do tego dążyć, by parlament w naszym życiu państwowym zajął należne mu miejsce. Od innych organów władzy będzie wymagał by przewidziane konstytucją uprawnienia Sejmu w całej rozciągłości i nie tylko „pro forma”, ale w sposób jaknajbardziej istotny i rzetelny szanował.

Wiadomo, o co tu chodzi. „Czas” ma nadzieję, że obecny „Sejm” stanie się politycznym narzędem w walce z rządem i OZON-em.

O różnych prądach, pogłoskach i nastrojach w związku z wyborem p. Sławka pisze Krakowski „IKC”. Jedni twierdzą, powiada, że ten wybór negatywnie zostanie przyjęty

Zasada, że w Polsce rządzić musi prawo, prawda, honor i ludzka szlachetność zamykają w sobie pragmatyka obrzydliwej części społeczeństwa. Im bardziej Sejm stawia się odepnie redutę walki o te walory, tym większy będzie jego prestiż, a więc i zdolność wywiązywania się z cięższych na nim zadań.

Zgoda bledne postawienie sprawy. Ten Sejm żadnego „prestiżu” już nie odzyska.

NOWE WYBORY, NOWA ORDYNACJA! Takim oto hasłem spotykają masy ludowe (robotnicze, chłopskie, pracownicze) te ostatnie tajemnicze rozgrywki na terenie sejmowym. Te rozgrywki pokazują wyraźnie, jak wygląda „konsolekacja”, organizowana przez czynniki po-sanacyjne!

ODPALONE ZALOTY.
Jak czytelnicy wiedzą, niedziela „Gazeta Polska” oświadczyła, iż istnieje „zasadnicza zbieżność” pomiędzy stanowiskiem OZON-u i „narodowców”. Edecka prasa przyjęła te zaloty zimno i pogardliwie. Np. „Kurier Poznański” pisze:

„Nie podzielimy optymizmu autora, co do zbieżności poglądów w zasadniczych tych sprawach, — skoro od teorii przechodzimy do praktyki. Wystarczy zaznaczyć, że w praktyce my, narodowcy — różnimy się od „ozonowców” nie w pojęciu narodu, a oś dopiero interesu narodu, jak tego dowodem obecna konstytucja, stojąca na gruncie nie narodu polskiego, lecz zespolu obywateli państwa polskiego. Stąd bardzo daleko sięgające konsekwencje w stosunku do zagadnienia żydowskiego”.

OZONIści z „Gazety Polskiej” przymilają się do endeków, jak mogą. Czynniki wszelkie możliwe usępniają. A edecka prasa wyniosła powiada: „różnimy się nawet w pojęciu narodu”. Ciekawe widowsko... „Gazeta Polska” powinna jeszcze niżej skłonić się przed edecją — a już to pomoże... „**ZWROT!**”

„Zwrot”, zblizony do Stronnictwa Pracy, znowu atakuje P. P. S. Wypomina jej antyklerykalizm, maj 1926 roku i t. p. i pisze: „Demokracja „Robotnika” polegała bowiem i nadal polega na tępieniu „klerykalizmu” i „endeków” wszelkimi środkami, choćby kosztem zwalnia o grunty ustroju demokratycznego (!) i wolności politycznej w Polsce. Poza tym od dwóch lat „demokraci” z P. P. S. mają tak poważne zajęcie z generałem Franco i Madrytem, że zwalnia ich to od wielu kłopotów bliższych lokalnie, ale dalszych sercu”.

No widzimy nareszcie, o co chodzi — o endeków, klerykalizm i Hiszpanię.

Boli pp. „zwrotowców”, że atakujemy endeków i klerykalizm. — Ciekawy zaiste jest „demokratyzm” pp. ze „Zwrotu”, skoro najbardziej ich boli atakowanie tych, którzy demokrację uważają za żydowską i bolszewicką intrygę. Interesująca to formacja, ten „Zwrot”. Jeśli te niemądre zaczepki będą trwały dalej, będziemy — niestety — musieliby zająć się obszerniejszą analizą polityki tej grupy.

K. CZ.

przedewszystkiem przez sfery, związane z Generalnym Inspektorem Sił Zbrojnych, a to tembardziej, że kandydaturę pik. Sławka zgłosił gen. Żeligowski, który niedawno musiał ustąpić z prezesury komisji wojskowej na tle zatargu o konstytucyjne uzasadnienie roli Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych.

Drudzy wskazują na to, że wybór pik. Sławka marszałkiem sejmu uzmysłowia nie tylko Generalnemu Inspektorowi sił zbrojnych, ale także i Zamkowi, że w r. 1940, o ile do tego czasu dotrwałaby obecna Izba, szanse wyboru na Głównego Państwa ma przedewszystkiem kandydat grupy staropułkownikowskiej z pik. Sławkiem na czele. Jakże mogą być konsekwencje? Tu znowu prognozy różnią się.

Wedle opinii jednych, oba miarodajne ośrodki (Zamek i GISZ) uzmocnią się w tendencji przedterminowego rozwiązania Izby i przeprowadzenia nowych wyborów.

Drudzy natomiast wyrażają pogląd, że Pan Prezydent Rzęplitej dokona dłuższej próby współpracy z parlamentem pod nowym kierownictwem, a do rozwiązania Izby przychyliłby się dopiero wówczas, gdyby okazało się, iż współpraca jest niemożliwa.

Krótko mówiąc, twierdzi „IKC”, istota rzeczy w tym, że obecnie obok Zamku i GISZ-u tworzy się trzeci ośrodek akcji politycznej, mianowicie marszałek Sejmu. Stąd komplikacje. Tym się tłumaczy, że za p. Sławkiem głosowali

niewątpliwie: t. zw. staropułkownicy, którzy do OZON-u nie należą z p. Schätzlem i Podoskim na czele), dalej żywy katolicko - narodowe z grupy posła Zaklikki, sfery zbliżone do konserwatystów i do postów kresowych z gen. Żeligowskim, grupa „Jutra Pracy”.

A „Kurier Polski” twierdzi, że wybór p. Sławka — to ciós dla OZON-u:

Można słusznie twierdzić, że t. zw. idea O. Z. N. była przez pik. Sławka zwalczana i że jego wybór na marszałka Sejmu jest ciósem dla OZON-u, nietylko w parlamencie, ale i w całym kraju.

Pozatym dziennik także zwraca uwagę, że kandydaturę p. Sławka wysunął gen. Żeligowski, usunięty z prezesury z powodu wątpliwości co do kwestii uprawnień buławy marszałkowskiej.

„I tu dochodzimy do sedna zagadnienia. Pik. Sławek po wyborze był tylko na Zamku. Nigdzie indziej nie posiadał, a wizyty oficjalne ma zamiar składać dopiero za dni kilka.

Plotki kuluarowe głoszą, jakoby pik. Sławek był szesnastym i niezadowolonym, że padło na niego tylko 11 głosów. Z pewnej strony zapytano wręcz pik. Sławka, czy rzeczywiście czuje się urażony liczbą uzyskanych głosów.

— Moją ambicją — odpowiedział nowy marszałek — nie było nigdy ubieganie się o powszechną spójność i jedność”.

Innych głosów prasy cytować nie będziemy. Rzecz jasna, iż wybór p. Sławka wzmocnieniem „konsolidacji” OZONowej nie jest... Stał się ważnym momentem w wewnętrznych rozgrywkach grup po sanacyjnych. Rzecz jasna jest zgoda szkodliwą i politycznie fałszywą, gdy np. „Kurier Polski” w artykule wstępny wiąże z p. Sławkiem jakieś nadzieje na wzmocnienie pozycji Sejmu. Tego „Sejmu”? „Rzecz ta może mieć zasadnicze znaczenie dla pozycji Sejmu.

„Ale pozostaje reżimem **ZDEGENEROWANEGO PAŃSTWA ROBOTNICZEGO**”. Ostatnie procesy są „**PRAWOWITYM Dzieciem TER-MIDORU**” (kontr-rewolucji). Elaborat tak przedstawia sowiecką rzeczywistość:

„Na tym systemie rosnących antagonizmów, coraz bardziej naruszających społeczny równowagę, trzyma się, metodą teroru, termidoriańskiego oligarchia sprwadająca się do bonapartystowskiej klki Stalina”.

Wymordowanie starego pokolenia bolszewików oraz rewolucyjnych przedstawicieli pokolenia młodego i średniego jeszcze bardziej — ciągnie dalej autor elaboratu (oczywiście Trocki) — naruszyło równowagę **NA RZECZ PRAWICOWEGO BURŻUAZYJNEGO SKRZYDEŁA STALINOWSKIEJ BIUROKRACJI** i jej sojuszników. Ten stalinowski aparat biurokratyczny **NICZYM SIĘ NIE RÓŻNI OD FASZYSTOWSKIEGO** (str. 15), chyba większym „wyznacznikiem”... A więc głównym zadaniem pozostaje w ZSSR — **OBALENIE TER-MIDORIAN-SKIEJ BIUROKRACJI**. Zapewne impuls do obalenia dadzą wypadki zewnętrzne (wojna). Walka z Kominternem winna być bezwzględna. W ZSSR rewolucja zapewne wybuchnie pod hasłem walki ze **SPOŁECZNĄ NIEROWNOCIĄ I POLITYCZNYM UCISKIEM**. Sowieckie (!) partie powinny być zalegalizowane. A kołchozy (bardzo ciekawie!) trzeba będzie zreorganizować **WEDLE WOLI KOŁCHOŻNIKÓW!** Planową gospodarkę trzeba będzie zrewidować w interesach producentów i konsumentów.

Tyle cytowany wielki elaborat, będący wyrazem opinii tzw. „IV Międzynarodówki” (tzn. Trockiego). Ta diagnoza sowieckiej rzeczywistości jest b. interesująca. Nawet Trocki, stary antydemokrata, musiał znaleźć pewny częśc kowy wyraz dla tęsknot do **WOLNOŚCI, DO LUDZKICH PRAW, DO DEMOKRACJI!**

K. CZAPINSKI

P. Prezydent nad Adriatykiem
Wczoraj o godz. 20.20 przybył do miejscowości Laurana nad Adriatykiem na 6-tygodniowy pobyt kuracyjny. P. Prezydent Rzeczypospolitej, prof. Mościcki.
P. Prezydent zamieszkał w willi „San Michele”, położonej nad samym wybrzeżem morskim.

W związku z ustawą o nowym podziale administracyjno-terytorialnym R. P., która weszła w życie w dniu 1 kwietnia 1938 r. wydaliśmy barwną mapę w rozmiarze 104 x 74 p. t.

RZECZPOSPOLITA POLSKA w nowym podziale 1:1.500.000
Cena zł. 4.50. Z uwagi jednak, że wydaliśmy drugi nakład cenę obniżamy do kwoty zł. 2.50 i to łącznie z wateczkami, opakowaniem i przesyłką pocztową. Wysyłamy po przelazaniu należność na P.K.O. Nr. 15.733 lub przekazem pocztowym.

INSTYTUT STUDIOWY, Warszawa, Marszałkowska 48, Tel. 8-92-52.

U W A G A !
W SIERPCU JEST ZAWSZE DO NABYCIA „ROBOTNIK”
W KIOSKU CH. BERGSONNA JUŻ O GODZ. 7-ej RANO. KOSZT PRENUMERATY MIESIĘCZNEJ tylko zł. 2.50.—

W ważnej sprawie

Wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych

Jedną z największych bolączek świata pracy jest sprawa zatrudnienia pracowników w godzinach nadliczbowych, t. j. ponad 8 godzin na dobę i uzyskania wynagrodzenia za pracę w tych godzinach.

Szczególnie dotkliwa jest ta bolączka w małych ośrodkach miejskich, a nawet mniejszych centrach przemysłowych, gdzie nie ma organizacji, grupujących uświadomionych pracowników, które by się mogły upomnieć o słuszne i ustawą chronione prawa pracowników.

Ustawa z 9 kwietnia 1936 (Dz. U. 28) zmieniła art. 16 ustawy z 18 grudnia (Dz. U. 2 — 1920 r.) o czasie pracy w przemyśle i handlu, który reguluje właśnie wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, i była bardzo często, mimo swego doniosłego znaczenia, zapominaną nawet przez zawodowych prawników.

Art. 16 przed ustawą z 9 kwietnia 1936 opiewał:

„Praca w godzinach nadliczbowych, przewidziana w art. 8, z wyjątkiem pkt. e) niniejszej ustawy, ma być wynagradzana co najmniej 25% dodatkami do płacy normalnej. Za godziny nadliczbowe ponad 2 godziny dziennie oraz za pracę w godzinach nadliczbowych, przypadających na sobotę lub w niedzielę i święta, dodatek ten ma wynosić co najmniej 50%. Przy pracy akordowej dodatki powyższe będą obliczane na podstawie płacy za czas, o ile ich umową w danym zakładzie inaczej nie umówiono”.

Art. 8, na który się powołuje art. 16, wylicza w pkt. a)—d) wypadki, w których pod pewnymi warunkami dopuszczalne jest przedłużenie czasu pracy ponad 8 godzin na dobę, a 48 godzin na tydzień, co stanowi nieprzekraczalną zasadniczą normę wedle art. 1 omawianej ustawy. Pkt. e) art. 8 natomiast uznaje za dopuszczalne w zakładach pracy lub ich oddziałach, w których czas pracy w tygodniu trwa krócej, niż 48 godzin, odrobienie nieprzepracowanych w ten sposób godzin w następnych 3-ch tygodniach, pod warunkiem, iż czas pracy na dobę nie będzie przekraczał 9 godzin, zaś liczba godzin pracy w powyższym okresie 4-tygodniowym — 192, co jednakże jest jeszcze zależne od dopełnienia dalszych formalności. Ponad to ustawa o czasie pracy w art. 6 zezwala jeszcze na pracę w godzinach nadliczbowych pod pewnymi warunkami w zakładach leczniczych.

Ze względu na powołanie się przez ustawodawcę w art. 16 na art. 8, orzecznictwo Sądu Najwyższego w ostatnich latach (naturalnie przed zmianą z 9-go kwietnia 1936, o której będzie mowa niżej), jednolicie wyrażało zapatrywanie, że w wypadku żądania przez pracownika, względnie robotnika, wynagrodzenia za czas pracy w godzinach nadliczbowych, odróżnić należy, czy praca odbywała się w zakładach pracy, które uzyskały wymagane zezwolenie na przedłużenie czasu pracy, czy w zakładach pracy, które tego zezwolenia nie uzyskały i w których praca w godzinach nadliczbowych stosownie do odrębnych przepisów ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu była zakazana.

Podczas, gdy w drugim wypadku, tj. w zakładach pracy, w których praca w godzinach nadliczbowych jest dopuszczalna, a najważniejszym dla świata pracy, to prawie powszechnym, szczególnie w małych ośrodkach, Sąd Najwyższy stał na stanowisku, że pracownikowi należy się wynagrodzenie tylko o tyle, o ile pracodawca wzbogacił się pracą pracownika (na pracownika cięży obowiązek szczególnego wykazania w każdym konkretnym wypadku, że pracodawca o zaoszczędzoną wartość jego pracy rzeczywiście powiększył swój majątek), a pracownik przy powtarzających się wypłatach zgłaszał pracodawcy przepracowane godziny nadliczbowe, chyba że pracodawca o tej pracy skąd inąd miał wiadomość, to w pierwszym wypadku tyczącym się pracy dozwolonej, uzależniał przyznanie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych tylko od wykazania, że pracownik w godzinach tych za zgodą lub wiedzą pracodawcy pracował.

Udośnając do pracy w godzinach nadliczbowych, bez zezwolenia władz, stał ponad to Sąd Najwyższy na stanowisku, że nie może nawet stanowić tytułu prawnego umowa o pracę w tych godzinach, jako niedozwolonych, gdyż umowa taka jest nieważna.

Literatura — v. J. Bloch w komentarzu do art. 16-go — wskazywała często na to, że stanowisko Sądu Najwyższego jest zbytnio rygorystyczne i nie liczy się z wymogami życia.

Zasadnicza zmiana w omawianej sprawie zaszła jednak w następstwie ustawy z dn. 9 kwietnia 1936, która art. 16 w cytowanym brzmieniu uzupełniła przez dodanie ustępu:

„Wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, według zasad, określonych w ustępie poprzednim, przysługuje pracownikowi również w wypadkach, gdy pracodawca nie uzyskał zezwolenia na przedłużenie czasu pracy wskutek odmowy ze strony władz, bądź wskutek braku odpowiedniego wystąpienia pracodawcy”.

Ponieważ powyższe postanowienie ustawy z 9 kwietnia 1936 r., zmieniającej art. 16, nie ma zastosowania do pracy, wykonanej przed dniem jej wejścia w życie, t. j. przed dniem 20 kwietnia 1936, a tylko do pracy wykonanej po tym dniu, co Sąd Najwyższy w kilku orzeczeniach ustalił, — brak jeszcze orzecznictwa Sądu Najwyższego, a zwłaszcza orzeczeń, wpisanych do księgi zasad prawnych, wyjaśniającego jednolicie znaczenie tej zmiany.

Nie ulega tylko wątpliwości, że obecnie pracownik, domagający się wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych za czas po 20 kwietnia 1936, ma jedynie obowiązek wykazać — bez względu na to, czy pracodawca uzyskał zezwolenie na przedłużenie czasu pracy, czy też nie — ile godzin przepracował i że pracodawca wyraził swą zgodę na pracę w godzinach nadliczbowych, wzgl. miał o tej pracy wiadomość.

Na pierwszy rzut oka mogłoby się wprowadzić zdawać, że zmiana wprowadzona ustawą z dnia 9-go kwietnia 1936 r., odnosi się tylko do wysokości wynagrodzenia ale wątpliwość ta odpada, gdy się

wźmie pod uwagę, że ustawa ta, ustalając należność wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, dotąd zakazaną, wyraźnie powołuje się nie na wysokość wynagrodzenia, uunormowaną w art. 16 przed zmianą (t. j. w obecnym ustępie 1-ym tego artykułu), ale na „zasady, określone w ustępie poprzednim”.

Należy przypuszczać, że najbliższe orzecznictwo Sądu Najwyższego sprawę omawianą w niniejszym artykule, jednolicie wyjaśni w duchu powyższym, a przez to naprawiona zostanie wielka krzywda, jaka się działa rzeczom pracowniczym, wykorzystywanym bez litości przez pracodawcę, którzy się krył za formalistycznym parawanem ustawy.

Mgr. D. N.

Samoloty nie mają ojczyzny

W arsenale propagandy antywojennej znalazło się także sugestywne dosiężenie: „Armaty nie mają ojczyzny”. Streszcza się w tym zdaniu historia dziesiątków i setek faktów, stwierdzających międzynarodowy charakter działalności fabrykantów broni — rekinów przemysłu wojennego.

I rzeczywiście. Nie trudno by wyznaczyć dziesiątki przykładów zaopatrywania przez np. francuskich fabrykantów broni — armii państw wrogich Francji i to w okresie wyraźnych konfliktów politycznych. To samo dałoby się powiedzieć o handlarzach i fabrykantach broni z Niemiec i innych krajów.

Ale to, co obecnie doniosły depesze przekracza już wszelkie granice cynizmu. Oto podobno Niemcy złożyły Anglii ofertę na budowę samolotów wojennych.

Zastanówmy się: Anglia obawia się wojny. Oczywiście wojny z Niemcami, które jedynie mogą jej w najbliższym czasie zagrażać. Anglia zbroi się przeciw ewentualnym nalotom lotnictwa niemieckiego. W skład tego uzbrojenia wchodzi i lotnictwo bojowe. I właśnie tych samolotów, tych karabinów maszynowych, które mają strącać samoloty niemieckie — chcą dostarczyć Niemcy.

Rumunia wycofa się z interesów z Hitleria

W Rumunii zaczyna się budzić opór przeciw imperializmowi gospodarczemu „Trzeciej” Rzeszy, przeprowadzającej swe plany „pokołowej penetracji” w Europie południowo-wschodniej.

Prasa rumuńska podkreśla, że hitlerowcy dostarczyli Rumunii w zamian za wartościowe surowce rumuńskie nie mających większego znaczenia towarów. Sąd wpływa wniosek zainteresowanych sier rumuńskich, aby raczej na wiązać bliższe stosunki handlowe z krajami posiadającymi mocną walutę.

Bilans wojny chińsko-japońskiej

Kto stracił, a kto wygrał?

Władze chińskie sporządziły już bilans strat, które poniosła Japonia w ciągu pierwszych 10 miesięcy wojny na Dalekim Wschodzie.

Zmobilizowano ogółem 2 mil. 270 tys. żołnierzy, z czego 50 dywizji, czyli 600 tys., jest na froncie. Straty armii lądowej w zabitych 98.259, w rannych 277.500; w marynarce — zabitych 6.200, rannych 21.750; w lotnictwie — zabitych 700, rannych 486. Wydatki wojenne — 5 miliardów 300 milionów jen. Stratów wojennych straciła Japonia 55, samolotów 629. Produkcja zmniejszyła się o 22 proc.

Po nadto zmieszczli Chińczycy napadający japoński materiał wojenny: 381 moździerzy okopowych, 149 armat, 248 czołgów, 2.229 wozów ciężarowych, 46 armat szybkostrzelnych; zdobyli też 2.140 karabinów, 1287 karabinów maszynowych, 101 moździerzy, 40 armat i 85 czołgów. Do tego dochodzą ofiary tej ohy-

Niedawno w III Rzeszy został opublikowany program „niemieckiej religii narodowej”, którą brnatni władcy Niemiec mają zamiar zastąpić chrześcijaństwo.

W manifeste, złożonym z 30 artykułów, twórcy nowej „religii” wywołują walkę na śmierć i życie kościołowi katolickiemu i ewangelickiemu. Manifest żąda konfi-

Proszek od BÓLU GŁOWY
DLA DOROSŁYCH I DLA DZIECI
KOWALSKA
Łodzi
PRZY PRZEZIEBIENIU GRYPIE I KATARZE

Praktyczne ewentualności — pomijając jako nierealne próby eubotauzu — takiej transakcji mogą być dwójakie: albo Niemcy w pewnym momencie zerwaliby umowę i postawiliby Anglię w sytuacji bez wyjścia — ewentualnie wykonają umowę uczciwie i solidnie i dostarczą wrogowi środków na zwalczenie... samych siebie.

Ale jest jeszcze inna strona tego... medalu cynizmu. Będzie to pracował niemiecki robotnik, technik, inżynier, będzie wkładał siłę, uwagę, staranność, by jaknajlepiej funkcjonował samolot, który ma na jego dom rzucić bombę, jego rodzinę rozszarpać na kawałki, jego brata być może — siedzącego na innym takim samolocie — strącić z niebieskiego przestworza i obrócić w krwaźną miazgę. Będzie to czynił — a narodowo „sojelistyczne” ustawodawstwo zakaże mu walczyć strajkiem z takim panem fabrykantem, i będzie mu narodowo „sojelistyczne” propaganda wmawiać, że... zbroją Anglię — pracują dla potęgi Niemiec.

Takie to cyniczne, że aż... śmieszne, śmieszne póki się nie przevaloryzuje na krew, trupy i rany, zadane ludziom przez te samoloty, które dziś — jak i armaty — nie mają ojczyzny.

dalego ostatnie zainteresowanie się sprawami Europy południowo-wschodniej przez Anglię ma wszelkie podstawy do realizacji w Rumunii. W związku z kredytami udzielonymi ostatnio Turcji przez finansistów angielskich, prasa rumuńska donosi, że W. Brytania projektuje również dokonać większych inwestycji kapitałowych w Rumunii. Podkreśla się przy tym, że wszystkie większe przedsiębiorstwa rumuńskie były założone i finansowane przed wielką wojną przez kapitalistów angielskich.

Manifest ten datowany jest w „piątym roku ery narodowo — socjalistycznej”. Manifest podaje tekst „wyznania wiary” adeptów nowej religii, będący właściwie... modlitwą do Hitlera — już przed kilku dniami cytowaną przez nas i przez całą prasę polską.

W tej całej sprawie jedno jest najbardziej charakterystyczne: otę wystąpienie, zupełnie wyraźnie sformułowane przeciw międzynarodowemu charakterowi religii chrześcijańskiej. Na możliwość takiego wystąpienia ze strony rozwiniętego nacjonalizmu wskazywali przed kilku dniami, polemizując z chwalebami pod adresem hitleryzmu, głoszonymi przez księdza Pastuszke i jego prasowych waleatów. W ciągu tygodnia rzeczywistość potwierdziła nasze przewidywania: Kościół katolicki i chrześcijaństwo w ogóle — zostały jako „siły międzynarodowe” przeznaczone do wytepienia, jak przedtym masoneria, jak przedtym komunizm.

Z okien Berlina — jak widać — straszak „folksfronту” w skali światowej rozszerzył się aż do Watykanu.

Aryjski chrzest przy mieczu

Nowa „religia” w hitlerowskich Niemczech

Manifest ten datowany jest w „piątym roku ery narodowo — socjalistycznej”. Manifest podaje tekst „wyznania wiary” adeptów nowej religii, będący właściwie... modlitwą do Hitlera — już przed kilku dniami cytowaną przez nas i przez całą prasę polską.

W tej całej sprawie jedno jest najbardziej charakterystyczne: otę wystąpienie, zupełnie wyraźnie sformułowane przeciw międzynarodowemu charakterowi religii chrześcijańskiej. Na możliwość takiego wystąpienia ze strony rozwiniętego nacjonalizmu wskazywali przed kilku dniami, polemizując z chwalebami pod adresem hitleryzmu, głoszonymi przez księdza Pastuszke i jego prasowych waleatów. W ciągu tygodnia rzeczywistość potwierdziła nasze przewidywania: Kościół katolicki i chrześcijaństwo w ogóle — zostały jako „siły międzynarodowe” przeznaczone do wytepienia, jak przedtym masoneria, jak przedtym komunizm.

Przysięgam przed Bogiem, że ja, ojciec tego dziecięcia i jego matka jesteśmy pochodzenia aryjskiego. Przysięgam i obiecuję, że wychowam je w duchu niemieckim na chwałę i pożytek niemieckiego narodu.

Manifest ten datowany jest w „piątym roku ery narodowo — socjalistycznej”. Manifest podaje tekst „wyznania wiary” adeptów nowej religii, będący właściwie... modlitwą do Hitlera — już przed kilku dniami cytowaną przez nas i przez całą prasę polską.

W walce o zdrowie robotnika

Z wystawy higienicznej

Mani już czas, gdy lekarza interesował tylko człowiek chory, tylko leczenie już istniejącej choroby. Wychodząc ze słusznego założenia, że łatwiej zapobiec chorobie, niż ją leczyć — medycyna współczesna kładzie jak największy nacisk na zapobieganie chorobom. I tak, chociaż do dzisiaj nie potrafimy np. leczyć dżumy — to dzięki stosowaniu pewnych zarządzeń zapobiegawczych, dzięki przestrzeganiu zasad higieny — wyteplono dżumę w Europie. A przecież dżuma była kiedyś jedną z najbardziej rozpowszechnionych chorób.

Społeczeństwo nasze nie jest jednak należycie uświadomione co do istoty akcji zapobiegania chorobom, to też zorganizowane OBJAZDOWEJ WYSTAWY HIGIENICZNEJ należy uznać za rzecz pożyteczną.

Wystawa Higieniczna odbywała się kolejno w Gdyni, Tczewie, Grudziądzu, Bydgoszczy, Toruniu, Gnieźnie, Inowrocławiu, Poznaniu. Obecnie odbywa się w Łodzi. Cudnie wystawie poświęcono jest na trzy działy: przeciwgruźliczy, antyalkoholowy i chorób wenerycznych. Prócz tego na wystawie znajdują się stoiska: ubezpieczeń społecznych, oraz ubezpieczeństwa pracy. Dział przeciwgruźliczy — liczne ekspozyty ilustrują zagadnienie walki z gruźlicą. Zwiedzający ogląda preparaty płuc człowieka chorego na gruźlicę. Widzi — jak straszliwe spustoszenia czyni gruźlica w organizmie człowieka. Dalej — dowiaduje się, że gruźlica jest uleczalna. Liczne tablice podają przepisy życia codziennego — których należy przestrzegać, aby uniknąć zakażenia się gruźlicą. Pierwszy — to dobre odżywianie; drugi — dobre mieszkanie. Obie sprawy — w naszych warunkach przedstawiają się tragicznie.

Hitlerowcy chcą sprzedać Rotschilda

Hitlerowcy po aneksji Austrii wpadli na niezgorszy pomysł ratowania swych finansów. Oto wyprzedają Żydom austriackich za odpowiednio wysokie okupy. Wzięli wykup za prof. Freuda. Obecnie zabiegają o sprzedaż barona Louisa Rotschilda, którego zamieszkał tuż po wojnie w Austrii. Rotschild jest z jednym z najbogatszych ludzi w Austrii. Przed kilku laty był prezesem wielkiego banku „Credit-Anstalt”, który zbankrutował, co wywołało olbrzymi krach finansowy w kraju. Rotschild usiłował ratować bank i włączyć przeszło 2 miliony funtów, ale to nie wystarczyło.

Obecnie hitlerowcy oskarżają Rotschilda o bankructwo banku i tytułem „odszkodowania” żądają 3 miliony funtów za wypuszczenie go na wolność.

Rotschildowie w innych krajach, jako też rodzina Louisa'a, odbywają narady i zapewne „zbiórke” na rzecz bankructwa.

Rotschild przebywa w hotelu Metropol w Wiedniu, gdzie ma swą siedzibę sztab hitlerowców i gdzie siedzi też Schuschnigg. Rotschild jest ściśle odosobniony i nie wolno mu przyjmować żadnych osób, nie wyłączając adwokatów.

Dr. I. J.

Ciekawy model polskiego konstruktora

5 - piętrowy statek powietrzny

który może pomieścić 1000 pasażerów

W Ostrowie Wielkopolskim otwarto w tych dniach interesującą wystawę modelu sterowca powietrznego, obmyślonego przez ostrowskiego instruktora, p. Józefa Koteckiego.

Ma to być pięciopiętrowy statek powietrzny mierzący 90 metrów długości, 15 metrów wysokości i 16 metrów rozpiętości. Model ma kształt statku wodnego. Z boku umieszczonych jest 112 „żagli nośnych przestawnych”, oraz 120 „wiosel napędowych”. Na górnym pokładzie sterowca znajduje się lotnisko długie na 90 metrów, na którym mogą lądować samoloty, mogą się także stamtąd odbywać skoki spadochronowe. Kabiny wewnątrz sterowca mają pomieścić około 1000 pasażerów, lub towar tej wagi. Charakterystyczne jest, że sterowiec nie posiada żadnych sterów specjalnych i kierowany ma być tylko wiosłami napędowymi, które zapewniają mu swobodne poruszanie się w przód i wstecz. O wartości tego pomysłu rozstrzygną ściśle badania fachowców i ewentualne próby.

Proces o nadużycia w Kaliszu

Oszukańcze manipulacje fabrykantów

W dniu 20 b. m. rozpoczął się przed Sądem Okręgowym w Kaliszu wielki proces o nadużycia, popełnione przez Zakład Garbar...
Wstępnie Sąd zbadał personalia oskarżonych, z których wynika, że oskarżony naczelny dyrektor zakładów, J. Sowadski, lat 46, ocenia swój majątek na „co najmniej milion złotych” R. Erbe; dyrektor techniczny, lat 32, określił swój majątek na 200 tys. zł. Poza tym wśród oskarżonych jest szofer E. Hübner, lat 35.

Następnie złożyli zeznania oskarżeni. Erbe przyznaje się do fałszowania stempli i do cechowania nimi skór, nie przyznaje się jednak do działania na szkodę Państwa, gdyż jak oświadczył, machi nację te „robił tylko dla próby” (?) Oskarżony Hübner przyznał się, do zrobienia w warsztacie stempla na zlecenie dyr. Erbego, jednak stwierdził, że nie orientował się, do czego zrobiona pieczęć ma służyć — i że nie interesowały go znaki na skórkach. Dyr. Sowadski do winy, zarzuca nie mu przez akt oskarżenia nie przyznał się, twierdząc, że wszystkich karygodnych poczynił dopuścił się Erbe bez jego zgody i wiedzy. Nie umie jednak wytłumaczyć pewnych zapisków, recept i t. p., pisanych własnoręcznie w notesach, ale obciążając

go zeznania świadków, złożone w śledztwie, nazywa nieprawdziwymi.

Nadmienić należy, że oskarżeni Erbe i Hübner odpowiadają za wolnej stopy, natomiast Sowadski został aresztowany. Po szeregu pytań prokuratora i obrońców Sąd przystąpił do przesłuchania trzech ekspertów wojskowych.

Rozprawa sądowa potrwa co najmniej tydzień. Do rozprawy powołanych zostało około 100 świadków.

Przewodniczący wice-prezes Sądu Okręgowego w Kaliszu, Garbusiński, w asyście s. o. Rudeckiego i Tarczyńskiego. Oskarża prokurator Kropiwnicki. Obronę prowadzi 6 adwokatów, w tym adw. Paschalski i Ettinger z Warszawy.

W cukrowni Chodorów

Robotnicy nie mają prawa zrzeczenia się?!

Leży przede mną list robotników cukrowni Chodorów, w którym donoszą o wymowieniu pracy przez robotników za to tylko, że zorganizowanym u nich w pierwszych dniach maja Oddział Związku Zawodowego Robotników Cu-

krówni pełnili czynności członków Zarządu.

Kto odbiera robotnikom w Rzeczypospolitej prawo zrzeczenia się?

Wszak obywatele polscy mają zagwarantowane Konstytucją i ustawami państwowymi prawo do zrzeczenia się. Z tego prawa mogą korzystać chyba i robotnicy cukrowni. Właśnie także robotnicy cukrowni, którzy w dziejach walk proletariatu polskiego o niepodległość mają swoją osobną i chlubną kartę.

Właścicielem koncernu cukrownego Chodorowa, Chybia i Świecica, a także ich dyrektorem, wara od odbierania praw polskiemu robotnikowi.

Zapytuję, co na to Związek Cukrowni, którego członkiem jest koncern Chodorowski.

Jakże często rzecznicy Związku Cukrowni zioną oburzeniem na szpaltach prasy, za prowadzenie nielojalnej walki przez ich antagonistów. Może by napiętnowali w odpowiedni sposób metody, jakie w walce z naszym Związkiem zastosowała administracja cukrowni

Chodorów? Cukrowni, w której poby administratora, nie mówiąc już o poborach dyrektora, są fantastycznie wysokie.

Tacy panowie chcą rozbić robotnikom organizację, by, brzo Boże, w przyszłości nie musieli podnieść im płacy o kilka groszy na godzinę.

Chodorów prowokuje robotników. Niech wie, że robotnicy nie wyrzekną się prawa należnego do Związku nawet w obliczu narzuconej im walki.

Powołane czynniki rządowe, które ryle mówią o konsolidacji i zgodzie, powinny przede wszystkim zapewnić robotnikowi możliwość korzystania z obowiązujących ustaw, a kapitalistów zmusić do szanowania tych ustaw.

JÓZEF RADWAŃSKI.

POMADKI DO UST SZACHI
to gwarantuje piękną i pomysłową ust...
Wyrabiane w naturalnych olejach
J. SZACHI
Warszawa

Wiadomości z całej Polski

TRAGEDIA MAŁŻENSKA.

W mieszkaniu Łukaszczyków w Chorzwie małeżenstwo parę dni temu przeżyło tragedię małżeńską. Do domu przyszedł pijany Łukaszczyk, a na wywołanie go strony żony wszczął z nią kłótnię. W pewnym momencie Łukaszczyk porwał żonę i ugodził ją w brzuch. Kobietę w stanie ciężkim odwieziono do szpitala, meża jej zaś aresztowano.

ARESZTOWANIE MŁODOCIA. NEGO NOŻOWCA.

O wypadku niesłychanego zżyczenia wśród młodzieży donoszą z Dzięgielowa na Śląsku Cieszyńskim. Z powodu urazu osobistych doszło do bójki między dwoma chłopcami, 14-letnim Edwardem

Szotem i 15-letnim Pawłem Bestwiną. Gdy silniejszy Bestwina uderzył swego przeciwnika w głowę bańką na mleko, Edward Szot wydobyl nóż i przebił nim dwukrotnie Bestwinę. Chłopiec stracił przytomność. W stanie beznadziejnym odwieziono go do szpitala w Cieszynie, młodocianego zaś zabójcę aresztowano.

SAMOWOLNA DEGRADACJA.

Niezwykły wypadek rozpatrywał sąd okręgowy w Gdyni. Na ławie oskarżonych zasiadł Stanisław K., który posiadał dokumenty oficera marynarki, zajmował jednakże stanowisko zwykłego marynarza. Kie dzie starania o pracę w stopniu, do jakiego miał przygotowanie, nie powiodły się, dopuścił się on fałszer-

stwa, przerabiając w swoich dokumentach zawód z oficera na marynarza. Samowolna degradacja została przez sąd napiętnowana karą jednego tygodnia aresztu.

TARGI MEBLOWE NA POMORZU.

W pięknym miasteczku Nowe na Pomorzu, gdzie znajduje się 100 wytwórni meblowych, otwarte zostaną targi w dniach 26 czerwca do 10 lipca. W okresie tym przyznано 50 proc. zniżki kolejowe do Nowego, — na podstawie kart uczestnictwa, wydawanych przez delegatrycy Ligi Popierania Turystyki.

KARJOKA
PERFUMY
WODA
KWIATOWA
PUDER+MYDŁO
GAZIMI

Tabela wygranych

2 dzień ciągnięcia I klasy 42 Loterii Państwowej

I i II ciągnięcie
GŁÓWNE WYGRANE.

5.000 zł. — 22996 31244 70227 122288.
2.000 zł. — 22370 72812.
1.000 zł. — 1082 3978 57256 74577.
500 zł. — 763 12269 14699 6374 84964
101476 118079 153306.
250 zł.

156 16808 18400 20417 23557 35019
46259 51251 55864 81406 96984 107025
109718 120625 125419 151486 155529.

WYGRANE PO 125 ZŁ.

138 221 888 1171 73 2789 3120 257
391 58 704 49 4104 631 5447 674 886
6391 7011 8066 275 928 3164 16088
627 11025 115 747 927 12118 904
13534
605 16515 60 673 16660 17413 23
18434 10365 431 20486 564 21050 85
139 371 601 22867 23041 560 810
24391 907

25666 709 26222 94 818 27172 651
78689 30207 377 622 31045 486 32687
33126 81 628 34084 277 309 643 35389
705 36152 890 37329 818 38361 39204
300 40403 578 758 41003 21 42693 424
887 43391 977 45707 808 46750 47262
727 49038 701 814

50498 981 61059 500 52535 53568
869 54827 85 55380 964 56452 57101
60191 395 778 843 59401 558 649
60172 241 599 61596 639 758 62251
824 965 63583 64239 832 65308 541
68756 992 67031 262 68098 801 69944
70015 938 71126 960 72812 74602
78229 76177 514 677 750 77408 78549
74 79078

80002 211 443 81019 123 690 82217
749 980 83111 225 81 93 830 46 512
84106 46 77 397 427 968 85178 79
86428 615 30 87178 251 816 93 899
83055 8928 848 987

90079 93036 94055 938 96276
98527 58

102216 22 360 705 850 103072 928
104031 326 89 468 105080 110 988 106142
509 107667 108020 490 109669 778 101692
111938 112142 75 762 113493 711 988
114048 503 13 115558 733 116272 940
117682 118105 119222 120820 122711
125397 502 804 126017 31 319 439 888
127568 647 128202 471 564 13012 549
131385 745 132067 424 464 856 134078
152 463 135532 137538 138854 970 140345
65 576 72 141657 142124 388 667 867
143244 144609 145562 81 146078 528
147084 672 761 149001 832 145501 150178
899 15176 688 825 152373 153326 535
62 834 150079 235 152226 76 346 156412
988 157865 158412 542 928 159298 394.

452 629 40 703 6 907 117159 467 87 751
861 59390 791 974 60022 229 627 874
704 140017 157 211 388 489 577 636 868
69 121073 79 363 428 555 890 122022
34 43 651 840 123012 140 246 326 434
200 665 124033 410 598 678 779 126000
34 40 296 677 127351 68 536 645 891
128219 29 50 517 83 659 723 41 86 815
991 97 129055 206 70 402 61 565 766
940 87 106600 19 131154 829 132292 363
92 133290 134239 84 311 29 486 135158
409 40 524 678 752 833 132622 358 501
864 950 68 93 137461 502 956 138092 202
355 79 96 805 93 914 139006 200 871 557
61 625 769 980 140812 141018 503 19 708
56 812 67 976 142075 161 611 712 830
903 10 73 143067 156 85 265 348 515 707
77 852 56 971 144034 71 137499 672 729
935 146514 780 897 936 146207 300 997
148210 681 742 149369 557 150212 109 61
486 51 151126 64 302 621 772 910 152049
332 77 485 976 153257 97 367 598 638
785 906 94 154324 595 957 76 156064 112
91 768 805 79 157010 103 314 54 76 789
835 955 158040 59 13338 588 118 32 744
896 159524 862 937.

III ciągnięcie
WYGRANE PO 125 ZŁ.

54 1217 536 74 721 2564 67 3112
4797 5620 6115 7148 8721 10394
11668 841 12565 13868 16100 230
18160 19080 20543 23081 874 24120
854 25482 719 843 968 26095 27140
770

30719 84212 35658 37424 39044
42318 649 43846 44615 45628 909
46328 48191 317

51021 448 508 52363 982 54832
55553 56227 57327 806 60111 685
61614 821 978 62574 752 992 70135
456 648 71417 72763 73174 598 76339
065 79050 556 82405 571 85845 87320
85579 89139 90036 269 334 91690
90320 319 584 94047 970

101407 102900 104463 538 738 105206
984 106460 604 785 109205 110124 257
112037 113980 114629 115971 117061
118761 119180 860 20718 121513 122830
126277 516 127726 128662 742 69 131132
132143 495 133923 134263 874 963 136281
884 137029 138175 140903 141603 704
143159 316 820 144058 382 686 896 145738
69 147420 148230 149284 333 151540
152455 153242 154139 155019 485 544
156609 158320 159268.

IV ciągnięcie
GŁÓWNE WYGRANE.

Zł. 20.000 — 86644.
Zł. 5.000 — 8557 102087.
Zł. 2.000 — 10303 31117.
Zł. 1.000 — 20232 81446 101773 111084
113142 155704.
Zł. 500 — 5733 17027 40485 77400
127788 139884 142707 155020.

Zł. 250 — 5199 6822 9178 10094 12874
16870 17007 17062 34756 43036 48989
55452 56046 65699 71244 81631 81700
85965 90595 91263 93597 94713 94707
97989 102018 114619 115278 132429
146308 155745.

873 52038 398 514 53215 392 781
957 85 540074 253 315 698 703 934
55220 66356 429 786 57876 946 58141
203 303 389 919 59127 205 361 81
520 899

60413 21 821 907 61401

62121 39 724 50 99 874 92 63141
489 984 64033 325 65150 275 66445
67438 606 925 88502 269 597 860 732
972 89105 386 840 70351 739 821 946
11716 82 213 453 958 72135 568
73141 310 74505 682 928 76023 484
578 77351 78117 79035 224 526 664
69 964 80094 81322 417 39 82051 277
690 769 755 83357 420 837 84133 60
555 641 862 85245 748 813 86008
87164 282 529 854 900 83578 89137
243 67 80 343 657 85 875 90270 477
690 728 45 89 92267 315 83293 84009
224 840 933 95043 112 556 792 96195
871 97272 61 903 98114 386 569 634
765 99435 533 318

100340 856 101136 102791 1 04153
444 506 96 841 96 105172 672 106164
502 794 104797 878 108186 492 109257
621 94 110129 259 772 903 111416
786 112348 113121 200 487 114942
115005 150 533 35 116032 229 67 582
618 709 946 117237 360 118683 896
119050 83 345 517 120293 579 121368
666 122423 123417 118 849 124273

125510 127041 220 92 370 437 716 78
92 874 128540 663 81 129333 130180
131270 782 857 962 132224 352 729 134395
492 657 769 99 135224 710 136778 137249
497 704 138234 711 833 139010 24490 753
140232 511 141172 142231 143155 251 370
666 815 144032 902 145257 324 741 974
146128 330 80 831 936 147297 661 948
148005 203 429 979 149525 9 634 889
150612 67 151491 153223 302 558 154005
999 155093 390 666 902 156006 256 341
85 157669 705 158160 213 469 674 754
984 159009 742.

Radio warszawskie

PIĄTEK, dnia 24 czerwca.
WARSZAWA I: 6.15 Pieśń 6.20 Muzyka — płyty. 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik. 7.15 Kol. Ork. Wojsk. 11.00 Aud. dla poborczyków. 11.20 R. Schumann — płyty. 11.57 Hejnat. 12.03 Aud. pol. 15.15 Nieznani sprzymierzeńcy i wrogowie — pog. dla dzieci. 15.30 Rozmowa z chorymi. 15.45 Wiad. gospod. 16.00 Ork. pod dyr. B. Naguiewskiego. 16.45 „C. O. P.“ — reportaż. 17.00 Muz. tan. 18.00 Rzeczy ciekawe z techniki i przyrody — pog. 18.10 Rec. fortep. Grzybowskiego. 18.40 Nowości literackie. 19.00 Koncert rozrywkowy — terna. z Londynu. 19.30 Pog. akt. 19.40 Wieczór świętojański z Poznania. 20.45 Dziennik i pog. 21.00 Skrzynka rolnicza. 21.10 Muz. tan. 21.50 Wiad. sporow. 22.00 Koncert symf. pod dyr. G. Fitelberga. 27.00 Ost. dziennik.

WARSZAWA II: Koncert rozrywkowy — płyty. 14.00 Pare informacji. 14.05 Program. 14.10 Solści: K. Zelewskiego — baryton. L. Dworakowski — skrzypce. 15.00 Wiad. sporow. 15.05 Ork. Iraci Borkowskich. 17.00 Pog. akt. 17.10 Ork. parasyka — płyty. 18.10 Muz. lekka i taneczna — płyty. 22.00 O perspektywach i „leleni“ — felieton. 22.15 Muz. lekka i tan. — płyty.

SOBOTA, 25 czerwca.
WARSZAWA I: 6.15 Pieśń. 6.20 Muzyka z pływ. 6.45 Gimnastyka. 7. Dziennik. 7.15 Ork. mandolinistów. 7.45 Audycja dla poborczyków. 11.20 Płyty. 12. Hejnat. 12.03 Aud. polud. 15.15 Słuchowisko dla dzieci: „Mały lord”. 15.45 Wiad. gospod. 16. „Mikrofon wśród gwiazd” — reportaż z pływ. 16.45 „COP” — reportaż. 17. Muzyka tan. 18. Nasz program. 18.10 Koncert chórów, nagrodzonych. 18.45 „Wolny w poezji”. 19. Utwory wiolonczelowe w wyk. Z. Adamskiej. 19.25 Pog. akt. 19.35 Trio Lisowskiej. 20. Aud. dla Polaków za granicą. 20.45 Dziennik i pogodanka. 21. „Ochrona mienia i bezpieczeństwo na wsi” — pog. 21.10. „A w sobotę wesole” — pod dyr. Zb. Górzyńskiego. 21.50 Wiad. spor. 22. Godzina niespodzianek. 23. Ostatni dziennik.

WARSZAWA II: 13. Piosenki z pływ. 13.25 Pleśni polskie w wyk. M. Dzikowej. 13.50 Pare informacji. 13.55 Program. 14. Koncert rozrywkowy z pływ. 15. Wiad. sporow. 15.05 Zespół Rachonia. 17. Co jać w upały — pog. 17.15 Misza Elman (skrzypce) — płyty. 18.10 Muz. tan. z pływ. 22. M. Trombini - Kazuro (klawesyn) i M. Szaleski (wiola d'amore). 22.50 Muz. tan. z pływ.

DZIAŁ LEKARSKI

DR. ZURAKOWSKI
WENERYCZNE, SKÓRNE, PŁCIOWE
Kobiety przyjmuje lekarka Dr. Aniela Rataj
KASINIELEKTROLEKTYCZNY
CHMIELNA 25

DR. K. KRAJEWSKI
WENERYCZNE, piciove, pečera, prostaty. Elektroleczenie.
Przyjmuje w swojej prywatnej lecznicy
Chmielna 56 od 9 rano do 8 wiecz.

Dr. Daniel GISER
WENERYCZNE PŁCOWE
Lecznica
Chmielna 47 od 10-9.

Na ostatniej fali

DECYDUJĄCE ROZMOWY RZĄDU CZECHOSŁOWACKIEGO Z PRZEDSTAWICIELAMI NIEMCÓW SUDECKICH PRAGA (PAT).

Ogłoszono następujący komunikat urzędowy: „Czwartek przed połud. doszło pod przewodnictwem premiera do informacyjnego spotkania członków komitetu politycznego Rady Ministrów z upoważnionymi przedstawicielami stronnictwa sudecko-niemieckiego. Na konferencji w prezydium rady ministrów obecni byli: wicepremier minister kolei Bechyně, minister spraw wewnętrznych dr. Czerny, minister szkolnictwa dr. Franke, minister unifikacji ksiąg Szramek i minister zdrowia publicznego Jezek. Ze strony niemieckiej: poseł Kundt, poseł dr. Rosche, poseł dr. Peters, dr. Sebekowsky i dr. Schiekertanz. Przedstawiciele stronnictwa niemiecko-sudeckiego informowali ministrów o swoich poglądach na załatwienie stosunków narodowościowych i złożyli im szczegółowe wyjaśnienia co do postulatów, wysuniętych przez stronnictwo sudecko-niemieckie. Narada, która rozpoczęła się o godz. 10 m. 30 została po południu przerwana i zwołana na czwartek.

STRASZNA KATASTROFA LOTNICZA

TRZY SAMOLOTY SPADŁY PRAGA (PAT). — Wczoraj po południu o godz. 16.15 w willowej dzielnicy Pragi, Hrzenbenky w pobliżu stadionu sokolskiego doszło do strasznej katastrofy lotniczej. Podczas ćwiczeń kilkudziesięciu samolotów trzy samoloty zderzyły się w powietrzu i wszystkie trzy runęły na ziemię. Z pilotów uratował się przy pomocy spadochronu tylko jeden, który wylądował szczęśliwie w ogrodzie jednej z willi. Samolot jego spłonął. Drugi pilot również wyskoczył z samolotu, lecz spadochron nie otworzył się i lotnik spadł na ulicę, zabijając się na miejscu. Trzeci pilot nie zdążył wyskoczyć i spadł do ogrodu willi dyrektora czeskosłowackiego biura prasowego. Na miejscu wypadku zgromadziły się tysiączne tłumy. Porządek utrzymuje policja.

RYDZ ŚMIGŁY PRZYJĄŁ MARSZA ŚLAWKA WARSZAWA, (PAT).

Pan Marszałek Śmigły Rydz przyjął w dniu wczorajszym w godzinach przedpołudniowych p. marszałka Sejmu pułk. Walerego Ślawka. P. PREZYDENT R. P. W WIEDNIU WIEDEN, (PAT). — W czwartek rano o godz. 6-ej przybył na dworzec wschodni w Wiedniu p. Prezydent R. P. prof. Ignacy Mościcki wraz z małżonką. Na powitanie pana Prezydenta przybyli: konsul generalny R. P. w Wiedniu Mieczysław Grabiński, jak również przedstawiciele prasy polskiej. Salonka Pana Prezydenta została przetoczona z dworca wschodniego na dworzec północny, stąd odeszła w stronę granicy jugosłowiańskiej.

SZEF SZTABU JEDZIE DO FINLANDII, ŁOTWY I ESTONII WARSZAWA, (PAT).

W nadchodzącą niedzielę szef sztabu głównego gen. Wacław Stachiewicz wyjedź za rewizytą oficjalną do państw bałtyckich. W r. ub. we wrześniu szefowie sztabów generalnych Estonii, Finlandii i Łotwy przybyli do Polski na zaproszenie szefa sztabu głównego i wzięli udział w manewrach.

KOMUNIKAT

W niedzielę, dnia 26 czerwca r. b. Łódzka Organizacja PPS urządza wycieczkę członków i Sympatyków PPS do wsi Barycze, na zaproszenie Stronnictwa Ludowego. Wycieczka odjedzie z dworca Kaliskiego specjalnym pociągiem popularnym, organizowanym przez R.T.T. Zbiórka uczestników wycieczki o godz. 7.30 r. na dworcu Łódz-Kaliska. Koszt przejazdu w obie strony wynosi zł. 1 gr. 20. Zapisy na wycieczkę przyjmują jeszcze tylko w dniu dzisiejszym Sekretariaty dzielnic PPS w godzinach od 18 do 20-ej. Sekretariat Ł.O.K.R. P.P.S.

Dnia 20 czerwca b. r. o godz. 15-ej zasnęła w Panu, w 38-im roku życia o stalowym — szlachetnym charakterze
s. † p.
Maria Bożenna z WÓJCICKICH JAWORSKA
Siostra Czerwonego Krzyża, b. Pracownica Wydziału Kultury i Oświaty oraz Wydziału Opieki Społecznej w Łodzi.
Pogrzeb odbędzie się prawdopodobnie w sobotę, dnia 25 czerwca r. b. w godzinach popołudniowych z Kościoła Starokatolickiego Marliawitów w Łodzi, przy ul. Franciszkańskiej 27.
O tym strasznym nieszczęściu zawiadamiają krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych, zrozpaczeni
MAZ, SYN, MATKA, RODZINA I RODZENSTWO.

Z codziennych walk robotników

O NOWĄ UMOWĘ W PRZEMYŚLE DZIANYM. Jeszcze przed dwoma tygodniami Zw. Robotników Przemysłu Dzianego podjął rokowania o nową umowę zbiorową opracowaną całkowicie według nowego teksta i uchylającą poprzednie niejasności, które były powodem częstych zatargów. W sprawie tej po wstępnej konferencji u inspektora pracy wyłoniono komisję mieszaną, która odbyła kilka kolejnych konferencji i opracowała najważniejsze punkty układu zbiorowego. Prace komisji zostają zakończono nie jeszcze w bież. tygodniu i w przyszłym tygodniu rozpoczną się ponowne rokowania w Inspektoracie Pracy celem ostatecznego uzgodnienia warunków układowych i podpisania umowy. **ZLIKwidOWANIE ZATARGU W FIRMLIE A. BERLIŃSKI.** Od dłuższego czasu trwający strajk w firmie A. Berliński przy ul. 6-go Sierpnia 17 został w dniu wczorajszym zlikwidowany. Zatarg powstał na tle obniżki należności za pracę oraz na tle terminu rozpoczęcia urlopów. W dniu wczorajszym w wyniku przeprowadzonej konferencji, właściciel fabryki Berliński zgodził się na udzielenie wszystkim swoim robotnikom urlopów od dnia 10 lipca r. b. na okres dwóch tygodni, t. j. na okres unieruchomienia fabryki.

robotnikom pracy po przejęciu fabryki przez innego właściciela. W związku z powyższym zatargiem, odbędzie się w dniu dzisiejszym konferencja w Inspekcji Pracy. W obronie TOWARZYSZA PRACY. W przedsiębiorstwie galanterijnym firmy A. Neuhaus przy ul. Nowomiejskiej 3 wybuchł strajk pracowników handlowych, który objął 7 osób. Strajk powstał z powodu niesłusznego wyдалenia z pracy jednej z pracowniczek. Pozostali zażądali przyjęcia go do pracy. Wczoraj odbyła się konferencja w Inspekcji Pracy. Wobec nieustępliwego stanowiska firmy, pracownicy zastrajkowali. **KONFERENCJA O UMOWĘ W FIRMLIE ADELFIANG.** W nadchodzący poniedziałek, dnia 27-go b. m. odbędzie się w 13 obw. Inspekcji Pracy konferencja z inż. Adelfiangiem, właścicielem papierni przy ul. Srebrzyńskiej 36, na której omówiona zostanie sprawa podpisania układu zbiorowego dla tej firmy. **O UMOWĘ ZBIOROWĄ W PRZEMYŚLE RĘKAWICZARSKIM** Związki zawodowe wystąpiły z żądaniem zawarcia nowej szczegółowej umowy zbiorowej dla robotników zatrudnionych w wytwórnich rękawiczek. Na skutek wniosku Zw. Zaw. inspektor okręgowy pracy zwołał na wtorek dnia 28 b. m. w sprawie tej obustronną konferencję. Ze strony robotników wysuwa, ne jest żądanie nieznacznej pod-

Majstrowie przed decyzją

Związek Majstrów Fabrycznych po otrzymaniu projektu umowy zbiorowej z przemysłem włókienniczym, opracowanego przez Min. Op. Społ. obecnie podejmuje na szeroka skalę akcję w kierunku ostatecznego unormowania kwestii układu zbiorowego. Projekt Min. Op. Społ. spotkał się w sferach majstrów z ogólnym niezadowolaniem, przede wszystkim z racji wprowadzenia terminu „osoby objęte umową” wykluczenia z tego sposobu zarówno nazwę „majstra”, co kwalifikuje w myśl przyjętych zasad jako pracownika umysłowego i stwarza do godniejsze warunki ubezpieczeń, jako też „terminu podmajstrzego”

co według przemysłu kwalifikuje majstrów tego typu jako pracowników fizycznych. Uznaje się powszechnie, że określenie „osoby objęte umową” jest niedostateczne i może być w praktyce dowolnie interpretowane przez obie strony. W związku z tym zarząd związku Majstrów Fabr. zwołał na poniedziałek dnia 27 b. m. ogólnie nadzwyczajne zgromadzenie wszystkich majstrów z udziałem przedstawicieli oddziałów zamiejscowych związku, celem szczegółowego przedyskutowania planu umowy zbiorowej w brzmieniu Min. Op. Społ. oraz powzięcia uchwał co do dalszej akcji.

Strajk w cegielniach

Trwający od kilku tygodni strajk w cegielniach obwodu łódzkiego, jak można wnioskować z wytworzonej sytuacji znajduje swe zakończenie jeszcze w bieżącym tygodniu. Kierujący akcją strajkową związek klasowy unieruchomił wszystkie cegielnie całkowicie, niedopuszczając do wypalania cegły, wy-

produkowanej w początkach sezonu, co uniemożliwiło właścicielom cegielni załatwienie dostaw i znużyło ich do ustępstw. Jeszcze w ub. tygodniu poszczególni właściciele zgłaszali się do związku z propozycją podpisania układu odrębnie, jednak propozycje te były odrzucone, tak że sami przemysłowcy ustąpili i na wniosek stow. producentów cegły zwołana została na 24 b. m. obustronna konferencja. Rozbieżności w żądaniach obu stron są wprawdzie znaczne, albo wiem gdy robotnicy domagają się 10 proc. podwyżki płac, przemysłowcy zamierzają płace obniżyć o 10 proc. Ponieważ jednak przemysłowcy obecnie wykazali chęć ustępstw, a ze strony robotników wysunięte żądania nie są również traktowane jako ostateczne liczy się należy, że dzisiejsza konferencja doprowadzi do porozumienia i likwidacji strajku.

Kronika organizacyjna W poniedziałek, dnia 27 czerwca r. b. o godz. 7.30 w. odbędzie się plenarne posiedzenie Łódzkiego Okręgowego Komitetu Robotniczego PPS.

Radio łódzkie

PIĄTEK, dnia 24 czerwca b. r.
6.20 Muzyka — płyty. 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Koncert poranny w wykonaniu Orkiestry pod dyr. Zygmunta Grabowskiego (z Torunia). 8.00 Przerwa. 11.00 Audycja dla poborowych. 11.20 Robert Schumann: Kwartet a-dur op. 41 Nr. 3 (płyty z Warszawy). 11.57 Sygnał czasu z Warszawy i Hejnał z Krakowa. 12.03 Audycja połączona. 13.00 Przerwa. 13.45 Fragmenty symfoniczne z opery Ryszarda Wagnera — płyty. 14.15 Muzyka obiadowa — płyty. 15.15 Niemiły sprzymierzeniec i wrogowie — pogadanka dla dzieci starszych. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Orkiestra Rozrywka. 16.45 „C. O. P.” — reportaż Stanisławy Kuszelewskiej — Rajskiej. 17.00 „Entuzjaści morza” — felieton w opracowaniu Mieczysława Zydlera. 17.10 Koncert wycieczkowy do Katowic i Krakowa. 17.50 O wszystkich mpo troszku. 17.55 Odczytanie programu. 18.00 Rzeczy ciekawe z techniki i przyrody — pogadanka wygłosi dr. Konstanty Jodko-Markiewicz. 18.10 Recital fortepianowy Zbigniewa Grzybowskiego. 18.40 Nowości literackie — omówi Jan Lorentowicz. 18.55 Przerwa. 19.00 Koncert rozrykowy w wykonaniu tria „New Georgian” (John Cockeril — barfa, Artur Glegborn — flet i Anthony Pini — wiolonczela), transmisja z Londynu. 19.30 Pogadanka aktualna. 19.40 Wieczór Świętojański — koncert rozrykowy. W przerwie — skecz Stanisława Wasylewskiego p. t. „Sobótki płońca”. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Od głosnika do mikrofonu — felieton — wygłosi Wojciech Miszewski. 21.10 Muzyka taneczna w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Łwowskiej pod dyr. Tadeusza Serebryńskiego (ze Lwowa). 21.50 Wiadomości sportowe. 22.00 Wiadomości sportowe lokalne. 22.05 Muzyka lekka i taneczna — płyty. 23.05 Ostatnie wiadomości z dnia wczorajszego. Komunikat meteorologiczny.

Z teatrów

TEATR POLSKI
Dziś w piątek i codziennie o godzinie 8.30 wiecz. „Kobieta i szmaragd”.
TEATR LETNI W PARKU STASZICA.
Dziś w piątek i codziennie o godzinie 9-ej wiecz. „Szóste piętro”.
TEATR KAMERALNY
Występy Teatru Żydowskiego.
Noce dyżury aptek
Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki:
L. Steckel (Limanowskiego 37), Sz. Janikiewicz (St. Rynek 9), T. Stankiewicz (Pomorska 91), A. Borowski (Zawadzka 45), B. Głuchowski (Naruszewska 6), St. Hamburg i S-ka (Główna 50), L. Pawłowski (Piotrkowska 307).

S P O R T

W WALE O TYTUŁY MISTRZÓW „KROLOWEJ SPORTÓW” LEKKOATLETYKI

Lekkoatletyczne mistrzostwa okręgu łódzkiego mężczyzn i kobiet, odbyły się mające 25 i 26 b. m. na boisku LKS-u, zostały obeśniane przez kluby badzo licznie, bo około 200 zawodnikami i zawodniczkami. Uderzającym jest fakt, masowego obeśniana zawodów zawodniczkami, zwłaszcza kl. „B”, a więc młodszymi. Świadczy to, że lekkoatletyka kobieca zdobyła sobie wreszcie dawno należne prawo. Odmienne jest sytuacja wśród mężczyzn. Tutaj wiele nowych nazwisk nie znajdujemy. Przybyło jedynie kilku najlepszych z tegorocznych mistrzostw kl. „C”. Słabo jest obeśniana klasa „A”, zwłaszcza męska. Przypominając jednak należy, iż w roku ubiegłym kilka konkurencji w ogóle nie odbyło się z braku zgłoszeń. Najciekawiej przedstawiają się 100 i 200 m. Na dystansach tych walczyli będą zawodnicy naprawdę najlepsi, a więc: Barciński, Mozolewski, Poliański i Krulger. Pierwszy osiągnął w ubiegłym roku 10,9 startując pod pseudonimem „Mariusz”. W b. r. jeszcze nie biegał. Faworytem jest Mozolewski, który osiągnął już równe 11 sek. 200 mtr. Barciński nie biega. Najlepszym tu będzie chyba Poliański, może on również wygrać 400 m., od którego to biegu Mozolewski powinien odstąpić, mając startować także w skoku w dal, trójskoku i sztafetach. Kurpessa startuje w biegach na 800, 1500, 5000 i 10000 m. Mamy wrażenie, że rozciągłość dystansów jest zbyt duża, i że świadczy o kierownictwie LKS-u, iż zgłosiło zawodnika do czterech różnorodnych ciężkich biegów. Nie tłumaczy tego fakt nielkości przeciwników, bo tego faktu nikt przecież przewidzieć nie mógł. 800 pobiętnie także Mund, który dochoodzi do formy, po odbyciu służby wojskowej. 1500 i 5000 pobiętnie Wróblewski, a 10 km. Polek, który pogodził ten bieg z... 400 m. przez plotki, gdzie spotka się z również nadmiernie forsowanym Poliańskim, oraz Maciaszczykami, pewnymi zwycięzcami tego biegu jak i 110 plotki. Maciaszczyk W. będzie także skakał w zwyczaj, walcząc o lepsze z Osmielakiem. Ten ostatni startuje w skoku w dal w silnej konkurencji Hartmana, Mozolewskiego, Earczyńskiego i dawno niewidzianego rekordzisty Łodzi — Kucharskiego E. Tyczka przypańnie chyba Maciaszczykowi przed Anikijewem i Klausnerem. Trójskiok rozegrają: Sprinter, Mozolewski, tyczkarz Anikijew i wiełobojowiec Hartman. W rzutach sytuacja bez zmian. Oszczerp wygrał weteran Bobiński przed utaskawionym z okazji 15-lecia Ł. ZŁA. Grubertem. Dysk, kula Gutman.

Wśród kobiet wybijają się nazwiska rekordzistek Kwaśniewskiej i Wajsojny. Pierwsza zagarnie oczywiście oszczerp, i spróbuje się z Wajsojną w skoku w zwyczaj i Siomczewska w skoku w dal. Zaznaczyć trzeba, iż Siomczewska jest w dobrej formie i osiągnęła odległość 5.10. Wajejowna „weźmie” dysk, kulę i 80 plotki. Biegi podzielili między siebie: 60 m. Petzówna, Kamińska 100 m. Wymienione dwie, oraz Siomczewska. 200 m. Głazewska i Machrzałkówna. 800 Nosidwiczowa. Sztafety 4x100 i 4x200 przypadają chyba — TFSI. Ogółem należy spodziewać się imprezy bardzo ciekawej i emocjonującej.

Luksusowy dom gry zlikwidowany przez policję

Władze śledcze otrzymały drogą konfidencjonalną informację, że w naszym mieście istnieje w śródmieściu luksusowy dom gry, który nieczynny nie ustępuje kasynu w Sopocie lub Monte Carlo. Właściciel tego domu gry sprządził z Niemiec stół do gry 8-metrowej długości. W jaskini tej wiele osób z najwyższych sfer towarzyskich Łodzi i innych miast Polski przegrzywało obrzydliwie su my. Ostatnio przegrał urzędnik... 10.000 zł, które zdefrudował. Pewien kupiec warszawski, przegrawszy 5.000 zł., targnął się na swoje życie. Wśród bywalców znajdowało się wiele kobiet, które chcąc zapospokoić swoją żyłkę do hazardu, sprzedawały grasującym w tym lokalu „hienom” swą biżuterię za 25 proc. wartości. Nocy wczorajszej została otoczona posesja przy ul. Zawadzkiej 40, gdzie w mieszkaniu zatrudnowanego przemysłowca 43-letniego Jakóba Gutmana na I piętrze w prawej oficynie mieścił się dom gry. Około godz. 1ej w nocy elegancko ubrany wywiadowiec nacisnąwszy prawy dzwonek u drzwi wejściowych podług znanego policji hasła dla gości (trzy dzwonki krótkie i trzy długie) został przez unumdurowanego portiera wpuszczony do środka. Portier został momentalnie obezwładniony i policja wkroczyła do mieszkania. Na sali zastano 18 gości obojga płci, ubranych w stroje wieczorowe, rekrutujących się ze sfer przemysłowych i kupieckich, a nawet z wolnych zawodów. Na stole zasłano 620 zł. gotówkę, postawioną na różne numery oraz sztony wartości około 5000 zł. Funkcję krupiera spełniał sam Gutman.

W wirze wielkiego miasta

Ruletkę i pieniądze policja skonfiskowała, gości po spisaniu protokółów zwolniono, a właściciela jaskini gry Jakóba Gutmana aresztowano i osadzono w areszcie do dyspozycji sędziego śledczego. Zlikwidowany dom gry znany był na terenie całej Polski, czego dowodem jest znaleziony spis gości zamiejscowych. Wierze wielkiego miasta Z drzewa spadł podczas zrywania czereśni 39-letni Kazimierz Nawrocki, zam. przy ul. Kamienniej 50. Zawezwany lekarz pogotowia stwierdził uraz kręgosłupa i przewiózł do szpitala Ubezpieczalni Społecznej. Montar spadł z drabiny. W firmie Richter przy ul. Wólczańskiej nr. 18 zajęty był naprawianiem przewodów elektrycznych 39-letni Władysław Błaszczk (Napiórkowska 59). Ponieważ przewody znajdowały się już pod sufitem Błaszczk posługiwał się drabiną. W pewnej chwili poślizgnął się na szczeblu tak nieszczęśliwie, że spadł na podłogę, ulegając złamaniu kilku żeber. Zawezwane pogotowie Czerwonego Krzyża przewiózło ofiarę upadku do szpitala okręgowego.

Ogłoszenia drobne

PONCZOCHY, SKARPETKI. Największy wybór, również z matkami skalzami. Sprzedaż detaliczna, ceny ściśle fabryczne. Śródmiejska 21, lewa oficyna.
ZAGUBIONO weksel na zł. 100, platny 30.IX.1938 r. Wyst. Stanisław Rysard na zlecenie Augustowskiego. Weksel unieważniał.

KINO „TON“
KOPERNIKA 16
Tel. 140-72

Walka dwóch kobiet o miłość mężczyzny.
VIRGINIA BRUCE, FRANCHET TONE, O'SULLIVAN w filmie, ilustrującym problem miłości, wierności zdrady, p. t.
ZAUFAJ MI
Foczątek seansów w dni powszednie o godz. 4-ej, w niedzielę i święta o godz. 12-ej.

Dźwiękowy Kino-Teatr „URANIA“
Ceglarniana 2. Tel. 107-34
Początek o godz. 4-ej a w soboty i niedzielę o godz. 12-ej.

WIELKI SENSACYJNY PROGRAM!
Wspaniały film z życia Dątkiego Zachodu p. t.
1) ŚMIERTELNI WROGOWIE
W r. gł. KEN MAYNARD
2) MAŁY CZARODZIEJ
W r. gł. BOBBY BREEN
Następny program „ZIEŁONE POLA“

WIELKI SENSACYJNY PROGRAM!
Wspaniały film z życia Dątkiego Zachodu p. t.
1) ŚMIERTELNI WROGOWIE
W r. gł. KEN MAYNARD
2) MAŁY CZARODZIEJ
W r. gł. BOBBY BREEN
Następny program „ZIEŁONE POLA“

Odbito w druk. „Robotnika”, Warszawa 7.